

**UNIwersytet Rolniczy
im. HUGONA KOLŁATAJA w KRAKOWIE
Wydział Rolniczo-Ekonomiczny**

Analiza oceny ankietowej
dla prowadzących zajęcia dydaktyczne
na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym
w roku akademickim 2014/2015
oraz analiza oceny ankietowej całego toku studiów dokonanej przez
absolwentów kierunków:
Rolnictwo, Ochrona środowiska, Zarządzanie oraz Ekonomia
w roku akademickim 2014/2015

(Ankieta dostępna dla studentów w systemie USOS)

Zespół opracowujący:

**Prof. dr hab. inż. Krzysztof Gondek, dr inż. Andrzej Oleksy,
dr inż. Monika Tabak, dr inż. Agnieszka Józefowska,
dr inż. Marta Czekań, dr inż. Monika Szafrńska**

Kraków, 2015

Spis treści

I. Wprowadzenie i analiza wybranych wskaźników dla Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego	3
II. Wiarygodność badania ankietowego USOS	12
III. Analiza oceny ankietowej całego toku studiów dokonanej przez absolwentów	14
IV. Podsumowanie	35
V. Stwierdzenia i Wnioski	37

I. Wprowadzenie i analiza wybranych wskaźników dla Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego

Uczelniany System Obsługi Studentów (USOS) daje możliwość przeprowadzania oceny ankietowej nauczycieli akademickich i prowadzonych przez nich zajęć dydaktycznych. Student dysponuje indywidualnym kontem w systemie, co pozwala mu na śledzenie toku studiów, do jakiego jest przypisany. Wprowadzony do systemu moduł oceny ankietowej zaprojektowany jest tak, aby zapewniał pełną anonimowość respondentów (studentów).

Poprzez badanie ankietowe istnieje możliwość diagnozowania mocnych i słabych strony kształcenia oraz inicjowania i wdrażania odpowiednich działań mających na celu doskonalenie jakości kształcenia na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym, zgodnie z sugestiami studentów.

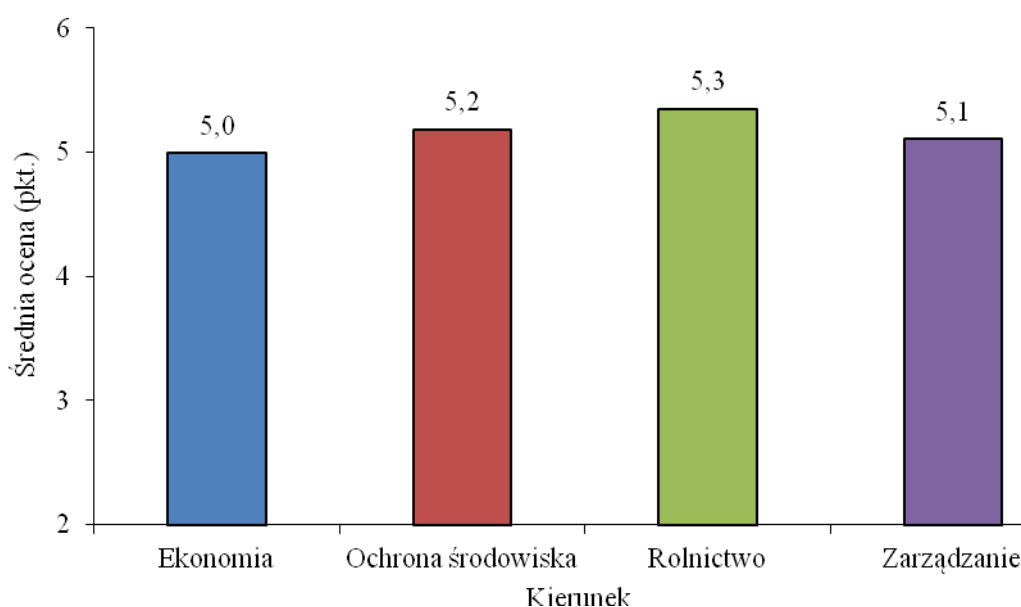
Ankieta zawiera dane dotyczące przedmiotu, prowadzącego i jednostki, w której jest afiliowany. Ponadto określony jest także cykl dydaktyczny (semestr letni, zimowy) oraz rok akademicki, a także typ zajęć (wykład, ćwiczenia, seminarium, etc.).

Tabela 1. Wzór ankiety studenckiej

Ankieta:				
Stan ankiety:				
Jednostka:				
Prowadzący:				
Przedmiot:				
Cykl dydaktyczny:				
Typ zajęć:				
	Pytanie	Skala	Wartość (wypełnia student)	Wystawiło
1	Atrakcyjność zajęć (rozbudzenie zainteresowania przedmiotem, stopień wykorzystania środków dydaktycznych)	2-6		
2	Sprecyzowanie wymagań wobec studentów (warunki zaliczenia, egzaminu, zasady oceny pracy)	2-6		
3	Umiejętność przekazywania wiedzy	2-6		
4	Terminowość i punktualność zajęć oraz wykorzystanie czasu zajęć	2-6		
5	Komunikatywność pomiędzy prowadzącym a studentami	2-6		
6	W jakim stopniu zajęcia realizują założone efekty kształcenia	2-6		
7	Liczebność grup studenckich	2-6		
8	Liczba godzin pracy własnej koniecznej do realizacji przedmiotu	Liczba godzin		
Komentarz: (wypełnia student)				

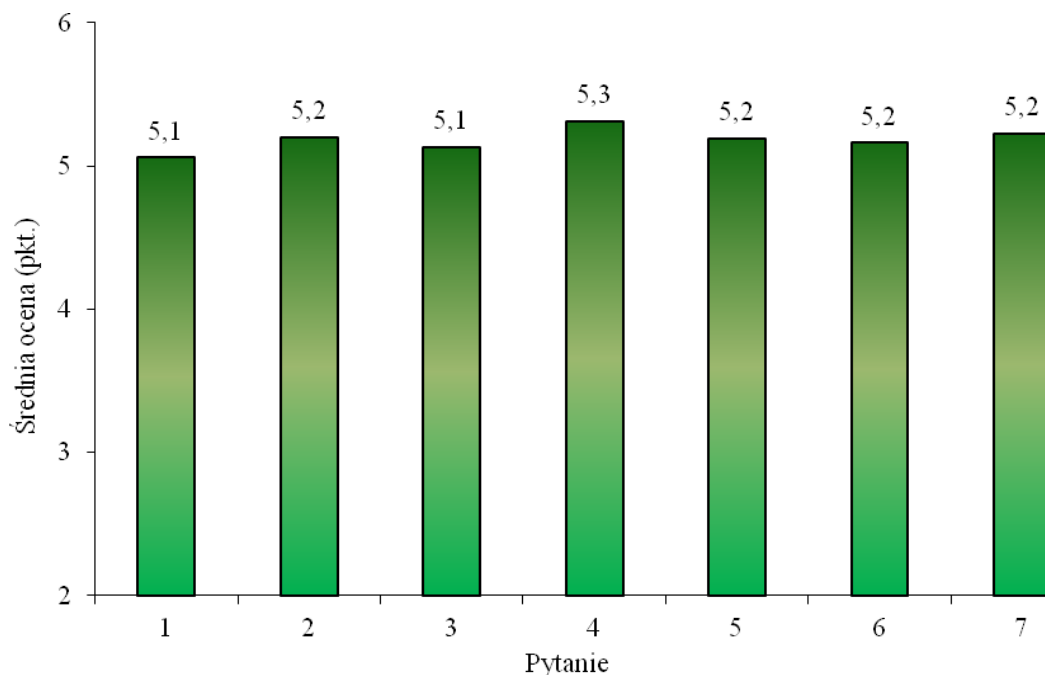
Student ma możliwość oceny zajęć w skali od 2 do 6 punktów, odpowiadając na 8 pytań (tab. 1), przypisując każdemu z nich wartość liczbową (ocenę). Dodatkowym atutem ankiety jest możliwość zamieszczenia własnego komentarza na temat kursu, sposobu jego prowadzenia czy komentarza dotyczącego osoby prowadzącej zajęcia. System zlicza automatycznie liczbę respondentów wypełniających ankietę, co umożliwia określenie stopnia udziału danej grupy w badaniu.

Na rycinie 1 przedstawiono średnią liczbę punktów wystawioną przez studentów z poszczególnych kierunków dla pytań od 1 do 7. Oceny te niezależnie od kierunku studiów były wysokie (od 5 do 5,3 pkt.). Największą wartość oceny odnotowano dla kierunku Rolnictwo.

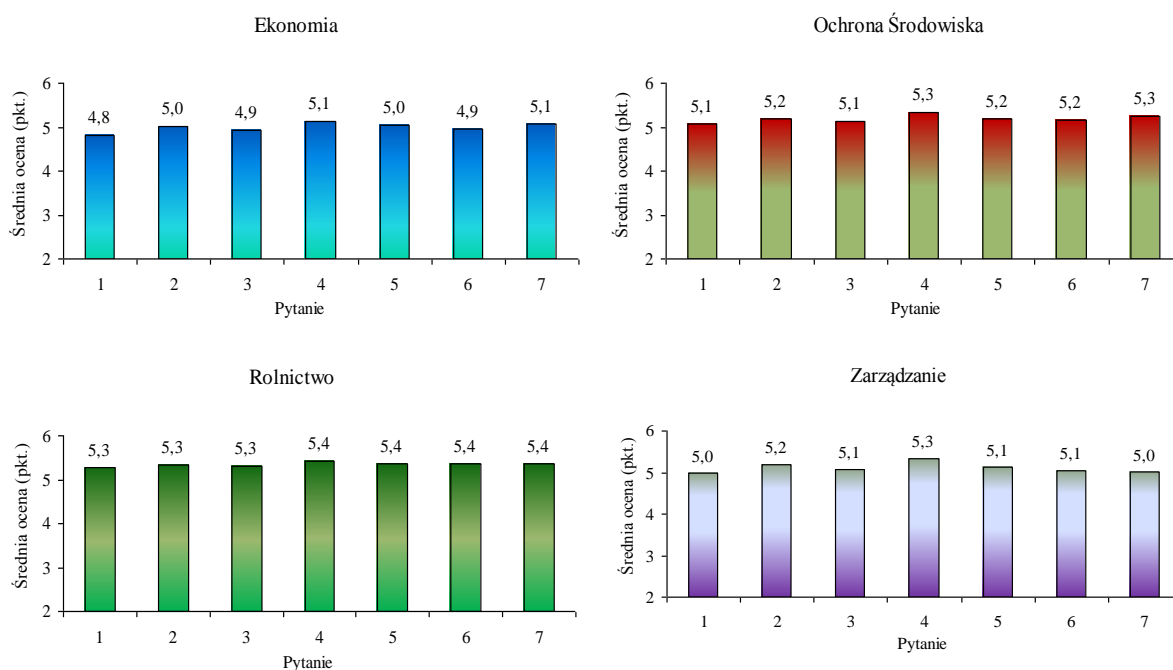
Ryc. 1. Średnia ocena dla pytań od 1 do 7 dla poszczególnych kierunków studiów

Analizując wartość średnich ocen dla poszczególnych pytań zamieszczonych w ankiecie, niezależnie od kierunku studiów należy stwierdzić, że najwyżej respondenci ocenili pytanie dotyczące „Terminowości i punktualności zajęć oraz wykorzystania czasu zajęć” (ryc. 2). Najniżej respondenci ocenili pytania dotyczące „Atrakcyjności zajęć” oraz „Umiejętności przekazywania wiedzy”. Należy jednak zaznaczyć, że różnica pomiędzy najniższą a najwyższą średnią była niewielka (zakres od 5,1 do 5,3 pkt.).

Ryc. 2. Średnia ocena dla poszczególnych pytań zamieszczonych w ankiecie

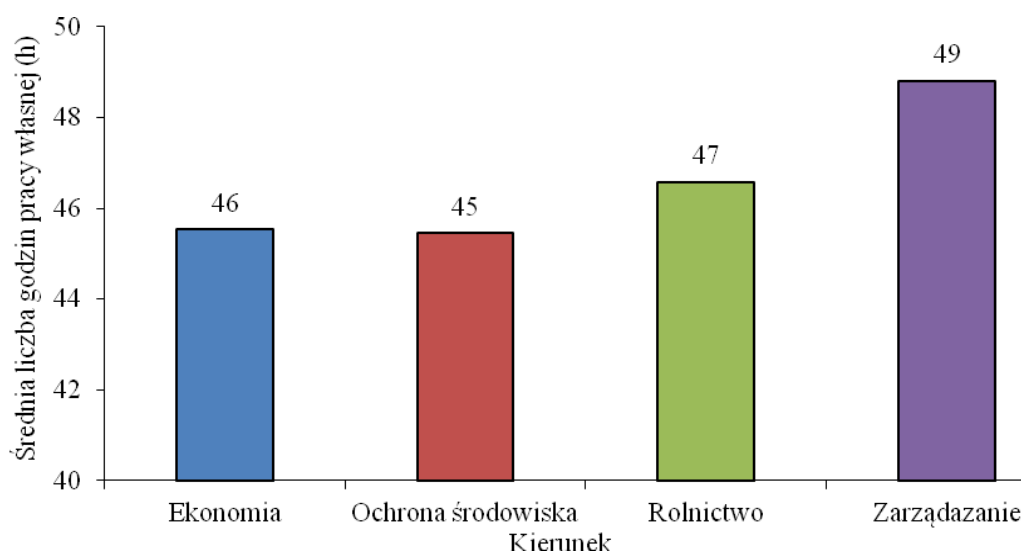
1. Atrakcyjność zajęć (rozbudzenie zainteresowania przedmiotem, stopień wykorzystania środków dydaktycznych); 2. Sprecyzowanie wymagań wobec studentów (warunki zaliczenia, egzaminu, zasady oceny pracy); 3. Umiejętność przekazywania wiedzy; 4. Terminowość i punktualność zajęć oraz wykorzystanie czasu zajęć; 5. Komunikatywność pomiędzy prowadzącym a studentami; 6. W jakim stopniu zajęcia realizują założone efekty kształcenia; 7. Liczebność grup studenckich

Ryc. 3. Średnie oceny dla poszczególnych pytań (1 – 7) zamieszczonych w ankiecie z uwzględnieniem kierunku studiów

Biorąc pod uwagę kierunek studiów realizowany na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym stwierdzono podobną relacje (ryc. 3). Należy podkreślić, że kierunek Rolnictwo był najlepiej oceniany pod każdym względem. Kierunki Ochrona Środowiska i Zarządzanie miały zbliżone wyniki, a kierunek Ekonomia oceniany był najslabiej. Trzeba jednak podkreślić, że średnie oceny pomiędzy poszczególnymi kierunkami różniły się zaledwie o 0,1 - 0,5 pkt.

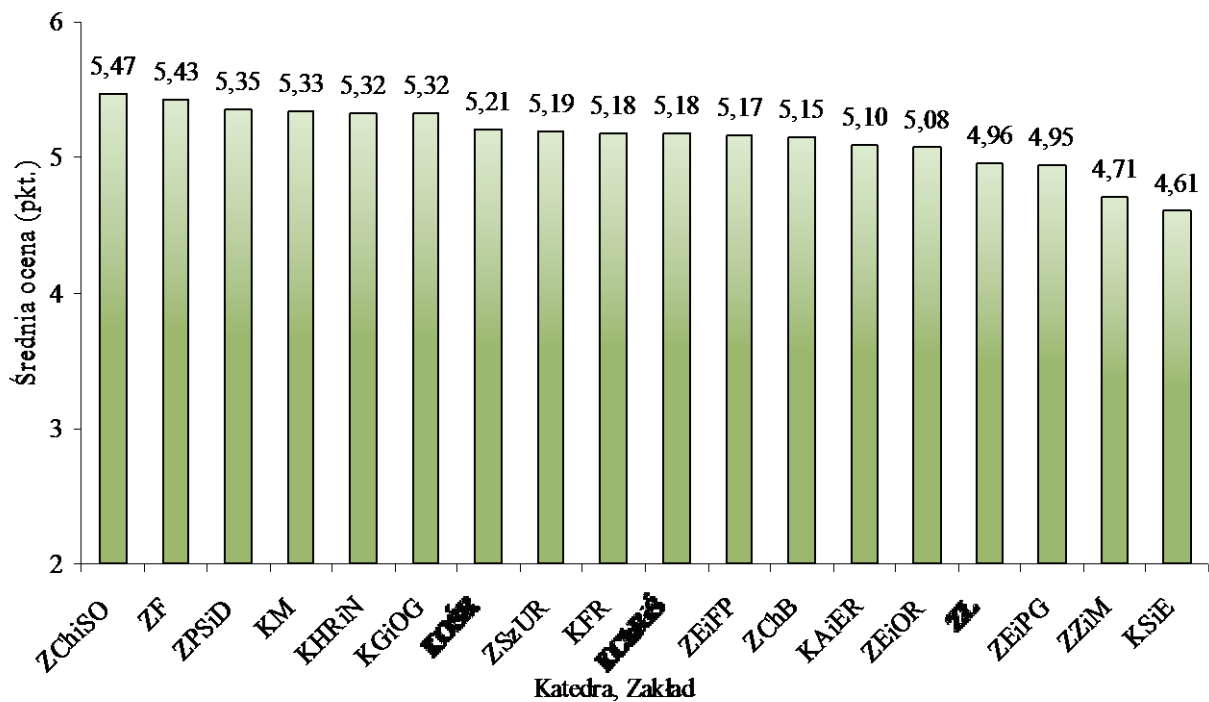
Analizując odpowiedzi dotyczące pytania dotyczącego „Liczby godzin pracy własnej studenta” (pytanie 8) stwierdzono, że największy wkład pracy własnej dotyczył studentów kierunku Zarządzanie, najmniej zaś pracy własnej zadeklarowali studenci kierunku Ochrona środowiska (ryc. 4).

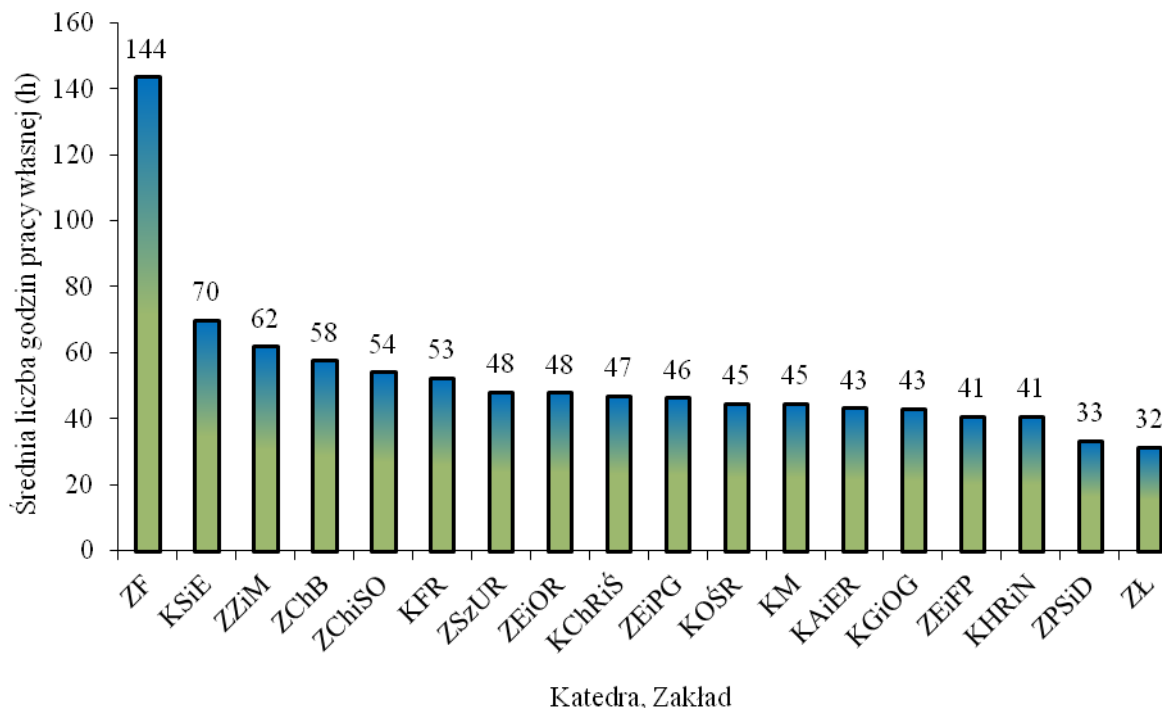
Ryc. 4. Średnia deklarowana liczba godzin pracy własnej studentów na poszczególnych kierunkach studiów realizowanych na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym

Na rycinie 5 przedstawiono wyniki oceny ankietowej uzyskanej przez pracowników zatrudnionych w poszczególnych katedrach i zakładach Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego. Jak wynika z przedstawionych danych wartość ocen, jakie uzyskały poszczególne jednostki, mieściła się w stosunkowo szerokim przedziale od 4,6 do 5,5 pkt. Wartość ocen poniżej 5 pkt. uzyskały: Katedra Statystyki i Ekonometrii (KSiE), Zakład Zarządzania i Marketingu (ZZiM), Zakład Łąkarstwa (ZŁ) oraz Zakład Ekonomii i Polityki Gospodarczej (ZE i PG). Najwyżej spośród jednostek wydziału została oceniona Zakład Chemii i Syntezy Organicznej (ZChiSO) funkcjonujący w strukturze Instytutu Chemii i Fizyki.

Na rycinie 6 przedstawiono średnią deklarowaną liczbę godzin pracy własnej

Ryc. 5. Wyniki oceny ankietowej według katedr i zakładów (średnia dla pytań 1-7)

Ryc. 6. Średnia deklarowana liczba godzin pracy własnej studentów z uwzględnieniem jednostek Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego

studentów z uwzględnieniem jednostek funkcjonujących w strukturze Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego. Z zamieszczonych danych wynika, że średnio największy wkład pracy własnej studentów dotyczył kursów prowadzonych przez Zakład Fizyki – 144 godziny. Najmniejszy wkład pracy własnej studentów dotyczył kursów prowadzonych przez Zakład Łąkarstwa i Zakład Polityki Społecznej i Doradztwa – poniżej 40 godzin.

W tabeli 2 zawarto dane dotyczące oceny formy zajęć w zależności od jednostki Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego, z której pochodzili nauczyciele. Biorąc pod uwagę wykłady, które są formą zajęć realizowaną przez prawie wszystkie jednostki, wyjątkiem jest Zakład Chemii i Syntezy Organicznej (w analizowanym roku akademickim oceniano nauczycieli, którzy nie prowadzili wykładów) można zauważyć, że piętnaście spośród siedemnastu jednostek zostało ocenionych przez studentów powyżej wartości 5,0 pkt. Poniżej 5,0 pkt. oceniono wykłady realizowane przez pracowników Zakładu Łąkarstwa oraz Katedrę Statystyki i Ekonometrii.

Tabela 2. Średnia ocena formy zajęć prowadzonych w poszczególnych jednostkach Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego

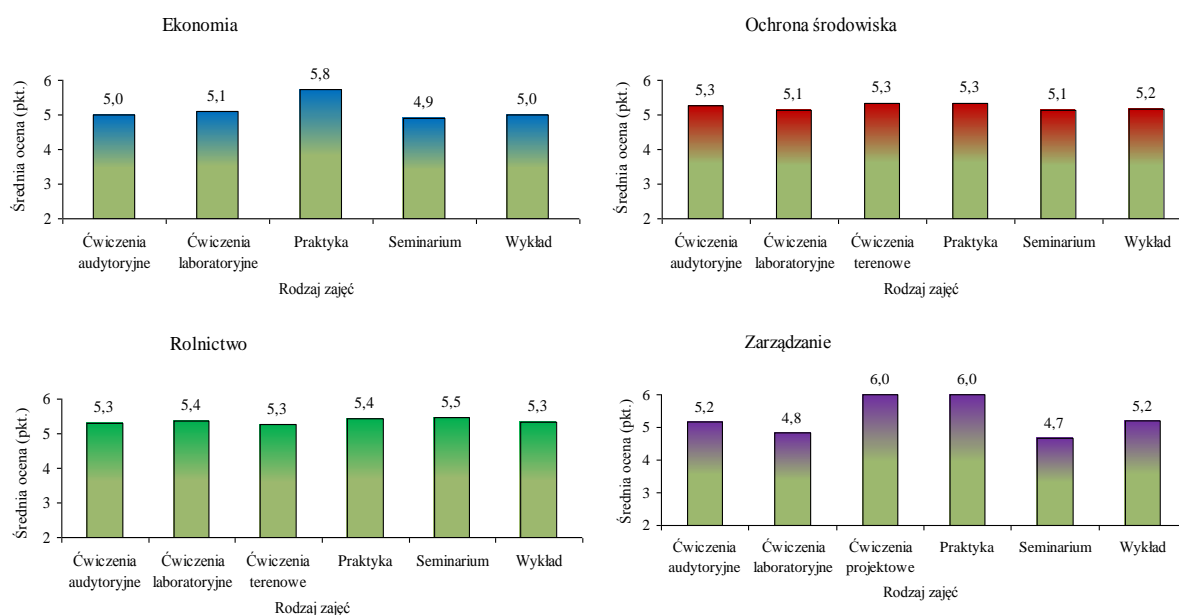
Katedra, Zakład	CWA	CWL	CP	CWT	Praktyka	Seminarium	Wykład
KAiER	4,9	5,2	-	5,0	-	4,9	5,1
KChRiŚ	5,3	5,2	-	5,4	5,3	5,3	5,1
KFR	-	5,1	-	-	-	5,3	5,2
KGiOG	5,4	5,3	-	5,4	-	5,1	5,3
KHRiN	5,3	5,4	-	5,4	-	5,6	5,2
KM	6,0	5,2	-	-	-	5,4	5,4
KOŚR	5,3	5,2	-	5,0	-	5,1	5,1
KSiE	4,4	5,0	-	-	6,0	4,8	4,3
ZChB	-	5,2	-	-	-	-	5,1
ZChiSO	-	5,5	-	-	-	-	-
ZEiFP	6,0	-	-	-	5,8	5,0	5,7
ZEiOR	5,2	4,9	-	6,0	-	5,0	5,2
ZEiPG	5,0	-	-	-	-	5,0	5,2
ZF	-	5,5	-	-	-	-	5,1
ZŁ	5,0	5,1	-	5,2	-	5,2	4,7
ZPSiD	5,4	5,9	6,0	-	-	5,0	5,5
ZSzUR	5,4	5,2	-	5,4	5,4	5,2	5,0
ZZiM	5,5	-	-	-	-	4,6	5,3

CWA – ćwiczenia audytoryjne, CWL – ćwiczenia laboratoryjne, CP – ćwiczenia projektowe CWT – ćwiczenia terenowe, - nie prowadzono tej formy zajęć lub brak ankiety

W obrębie ocen wystawionych dla ćwiczeń, zarówno audytoryjnych jak i laboratoryjnych, rysuje się dość wyrównana tendencja poza jedną jednostką wydziału, Katedrą Statystyki i

Ekonometrii, której ćwiczenia audytoryjne zostały ocenione średnio na 4,4 pkt. oraz dwóch jednostek, Katedry Mikrobiologii oraz Zakładu Ekonomii i Finansów Przedsiębiorstw, dla których te formy zajęć zostały ocenione średnio na 6 pkt. Wszystkie jednostki, które prowadzą zajęcia w formie ćwiczeń terenowych, uzyskały oceny powyżej 5,0 pkt.

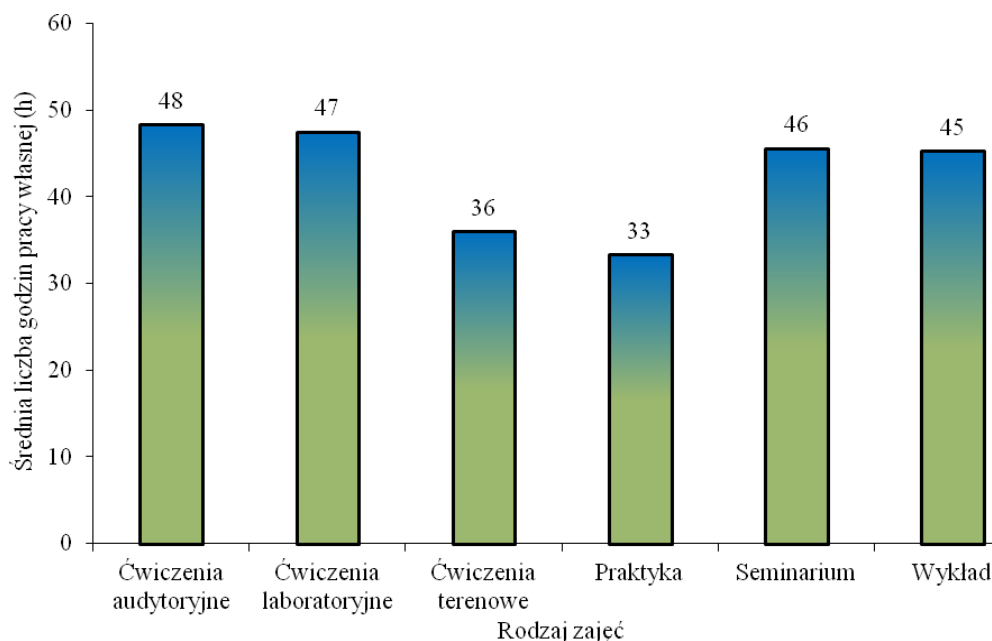
Zakres oceny zajęć prowadzonych w formie seminariów mieścił się w przedziale od 4,6 do 5,6 pkt. Najniżej w tym zestawieniu oceniono Zakład Zarządzania i Marketingu, a najwyżej Katedrę Hodowli Roślin i Nasiennictwa. Spośród czterech jednostek, dla których zostały wystawione oceny dotyczące praktyki, najwyżej oceniono Katedrę Statystyki i Ekonometrii (6,0 pkt.), jednak ze względu na niewielką liczbę ocen trudno wnioskować o reprezentatywności uzyskanych wyników. Biorąc pod uwagę kierunek studiów należy stwierdzić, że najmniejsze wartości wystawionych ocen dla poszczególnych form zajęć dotyczyły ćwiczeń laboratoryjnych i seminariów na kierunku Zarządzanie oraz seminariów na kierunku Ekonomia (ryc. 7). W przypadku pozostałych form zajęć wartość uzyskanych ocen była wysoka i kształtowała się w przedziale od 5,0 do 6,0 pkt.

Ryc. 7. Średnia ocena formy zajęć prowadzonych na poszczególnych kierunkach Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego

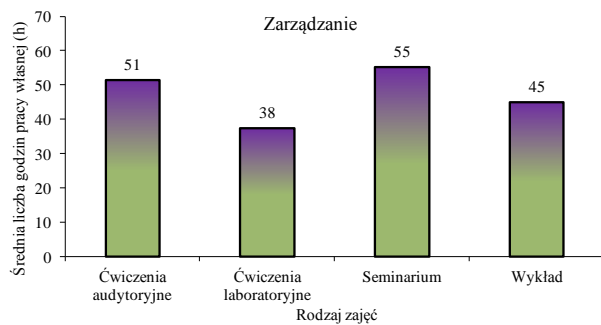
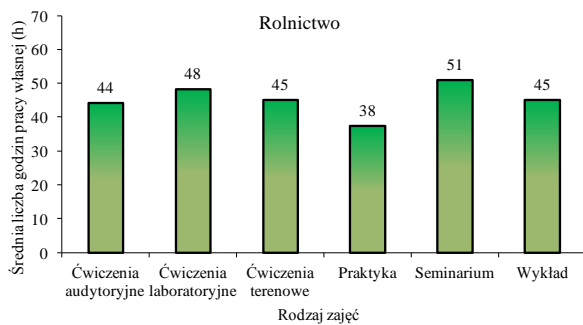
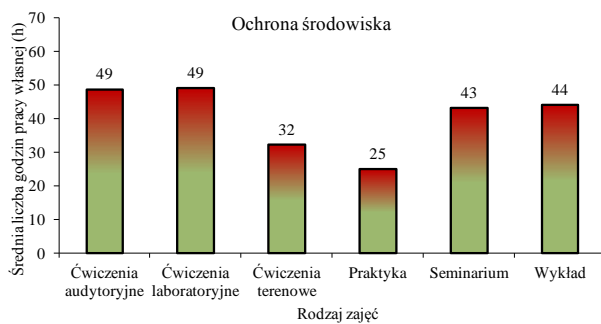
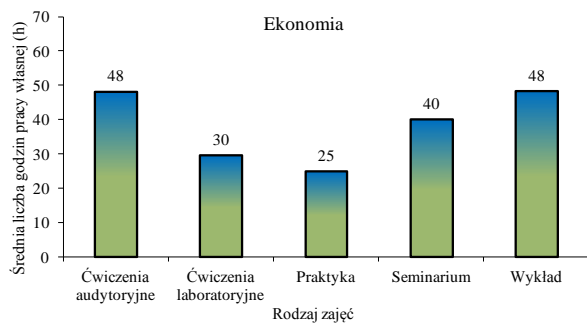
Na rycinie 8 zamieszczono dane dotyczące deklarowanej średniej liczby godzin pracy własnej studentów w zależności od formy zajęć. Najmniejszy wkład pracy związany był z uczestnictwem w ćwiczeniach terenowych i praktykach. Pozostałe formy zajęć wymagały zbliżonego nakładu pracy (45 - 48 godzin). Należy stwierdzić, że student Wydziału Rolniczo-

Ekonomicznego w ramach realizowanego toku dydaktycznego poświęca średnio, niezależnie od formy zajęć 43 godziny pracy własnej.

Ryc. 8. Średnia deklarowana liczba godzin pracy własnej studenta w zależności od formy zajęć

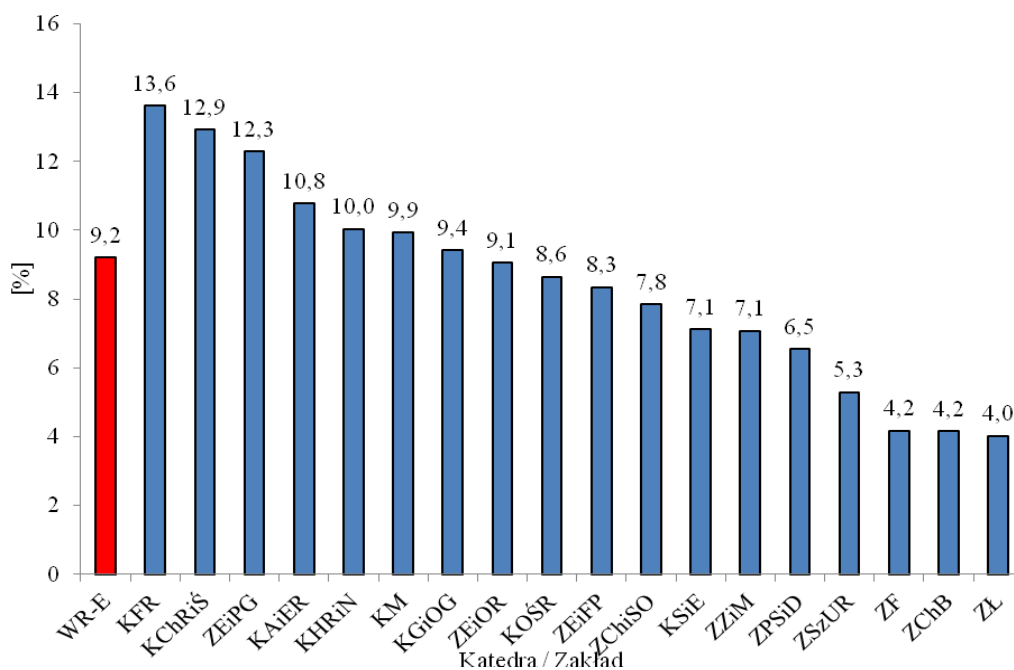
Uwzględniając kierunek studiów realizowany na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym należy stwierdzić, że liczba deklarowanych godzin pracy własnej studentów kształtowała się w przedziale od 25 do 55 godzin (ryc. 9). Średnio największy wkład pracy własnej dotyczył studentów kierunku Zarządzanie (średnio 47 godzin), najmniej godzin pracy własnej zadeklarowali studenci kierunku Ekonomia (średnio 38 godziny).

Ryc. 9. Średnia deklarowana liczba godzin pracy własnej studenta w zależności od formy zajęć i kierunku studiów

II. Wiarygodność badania ankietowego USOS

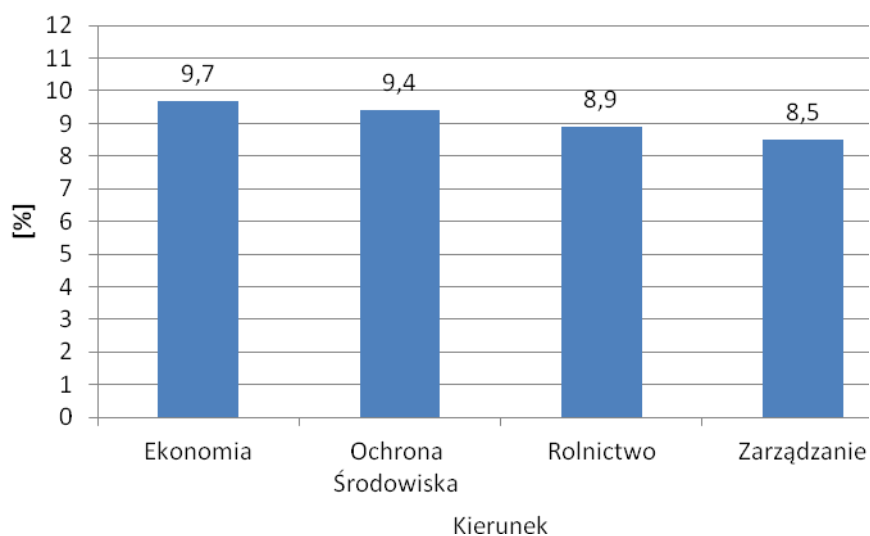
Ankiety wypełniane w systemie USOS dają możliwość objęcia ankietyzacją wszystkich studentów. Moduł pozwala również na znaczną automatyzację procesu syntezy i analizy wyników. W badaniach ankietowych kluczowa jest ilość respondentów (studentów), czyli wielkość próby uczestniczącej w ankietach. Obserwowana liczebność studentów biorących udział w procesie ankietyzacji jest bardzo różna w zależności od kierunku studiów czy roku, a także jednostki wydziału, w której przeprowadzono badania (ryc. 10a i 10b). Problem liczebności grupy wypełniającej ankietę jest podyktowany prawdopodobnie obawami co do gwarancji zachowania anonimowości i prawdopodobnie brakiem przekonania, że wynik ankiety przyczyni się do poprawy procesu dydaktycznego. Takie zachowania obserwowane są również na innych wydziałach Uniwersytetu Rolniczego.

Ryc. 10a. Udział respondentów w badaniu ankietowym USOS w zależności od katedry lub zakładu funkcjonującego w strukturach Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego

Na rycinie 10a zamieszczono dane o średnim udziale studentów w badaniu ankietowym na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym, a także dla poszczególnych katedr i zakładów prowadzących proces dydaktyczny. Jak wynika z przytoczonych danych udział ten wahał się od 4,0% do 13,6% uprawnionych. Biorąc pod uwagę kierunek studiów najlepiej frekwencja kształtowała się na Ekonomii, w ankiecie natomiast wzięło udział znacznie mniej

studentów z kierunku Zarządzanie (ryc. 10b). Wartości te wskazują, że istnieje potrzeba lepszego rozpropagowania tego typu przedsięwzięć wśród studentów.

Ryc. 10b. Udział respondentów w badaniu ankietowym USOS w zależności od kierunku studiów realizowanego na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym

III. Analiza oceny ankietowej całego toku studiów dokonanej przez absolwentów

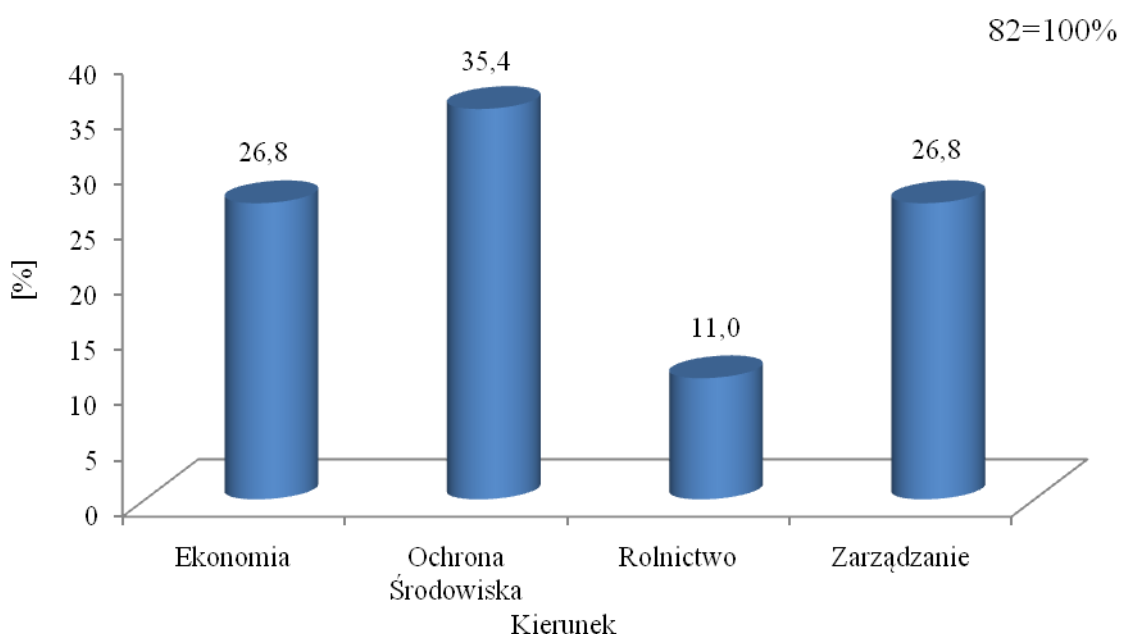
Ocena dokonana przez studentów i absolwentów Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego obejmowała kilka obszarów funkcjonowania wydziału i uczelni. Dotyczyła ona m.in. planu i programu studiów, oferty przedmiotów do wyboru przez studenta, pracy dziekanatu oraz Biblioteki Głównej UR oraz przebiegu procesu dydaktycznego, a także takich zagadnień jak: dostosowanie programów studiów do aktualnej sytuacji na rynku pracy, rozbudzania potrzeby samokształcenia wśród studentów, rozwinięcia umiejętności pracy w zespole oraz nabycia umiejętności praktycznych (tab. 41).

Tabela 41. Wzór ankiety

Ankieta (kod):		
Stan ankiety:		
Jednostka organizacyjna:		
Typ ankiety:		
Dostępność wyników ankiety ogólnej:		
	Pytanie	Typ odpowiedzi / Skala
1	Proszę podać kierunek studiów	Kierunek studiów
2	Proszę podać tryb studiów	Tryb studiów
3	Czy student czy absolwent	Student / absolwent
4	Student I czy II stopnia	Tryb studiów
5	Proszę podać średnią ocen ze studiów	2 – 6
6	Informacja o planie i programie studiów	2 – 6
7	Oferta przedmiotów do wyboru przez studentów	2 – 6
8	Kolejność przedmiotów w planie studiów	2 – 6
9	Równomierność obciążenia godzinami poszczególnych semestrów	2 – 6
10	Praca dziekanatu / sekretariatu Studium Doktoranckiego	2 – 6
11	Możliwość rozwoju i pracy w kołach naukowych	2 – 6
12	Zajęcia dydaktyczne. W jakim stopniu studia zrealizowały założone dla kierunku efekty kształcenia	2 – 6
13	Zajęcia dydaktyczne. Wielkość grup studenckich	2 – 6
14	Zajęcia dydaktyczne. Dobór zajęć praktycznych do kierunków studiów	2 – 6
15	Praca Biblioteki Głównej UR. Dostępność literatury potrzebnej do zajęć	2 – 6
16	Praca Biblioteki Głównej. Dostępność do komputerowych baz danych	2 – 6
17	Praca Biblioteki Głównej. Warunki pracy w czytelniku	2 – 6
18	W jakim stopniu studia w UR rozwinęły w Tobie: wiedzę specjalistyczną	2 – 6
19	W jakim stopniu studia w UR rozwinęły w Tobie: nawyk do samokształcenia	2 – 6
20	W jakim stopniu studia w UR rozwinęły w Tobie: umiejętność pracy w zespole	2 – 6
21	W jakim stopniu studia w UR rozwinęły w Tobie: umiejętności praktyczne	2 – 6

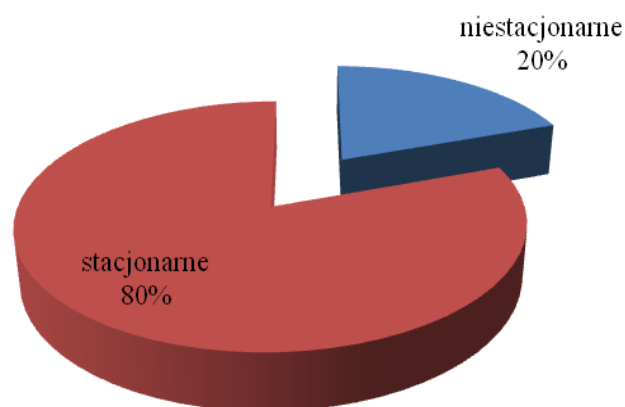
22	Uwzględniając aktualną sytuację na rynku pracy czy podjąłbyś jeszcze raz studia w UR	Tak / Nie
Komentarz: (wypełnia respondent)		

W badaniu uczestniczyło 82 studentów oraz absolwentów studiów I i II stopnia wszystkich specjalności prowadzonych w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym. Analizy przedstawione w raporcie obejmują informacje pozyskane od 44 respondentów kierunków ekonomicznych (Ekonomia 22; Zarządzanie 22) oraz 38 studentów/absolwentów kierunków przyrodniczych (Ochrona Środowiska 29; Rolnictwo 9). Strukturę respondentów zaprezentowano na rycinie 11.

Ryc. 11. Udział (%) respondentów w badaniu ankietowym z poszczególnych kierunków studiów realizowanych na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym

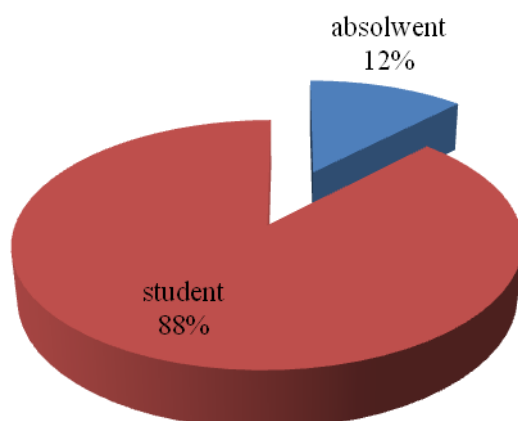
Zarówno w przypadku studentów jak i absolwentów zdecydowanie częściej na udział w badaniach ankietowych decydowały się osoby studiujące w trybie stacjonarnym, które stanowiły 80% całej próby (ryc. 12).

82=100%

Ryc. 12. Udział (%) respondentów w badaniu ankietowym w zależności od typu studiów

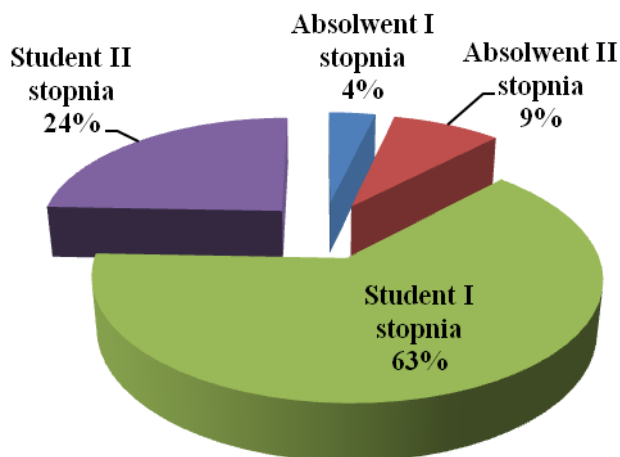
Wśród osób, które zdecydowały się odpowiedzieć na pytania zawarte w ankiecie wyraźnie więcej odnotowano studentów niż absolwentów – ci ostatni stanowili zaledwie 12% całej próby (ryc. 13).

82=100%

Ryc. 13. Udział (%) respondentów w badaniu ankietowym z uwzględnieniem „Czy student czy absolwent”

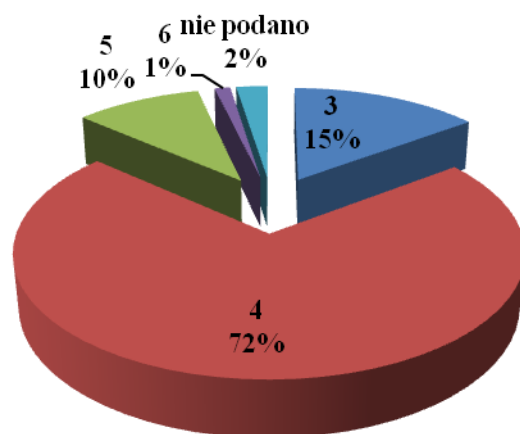
Najchętniej odpowiedzi na pytania zawarte w ankiecie udzielali studenci studiów I stopnia – stanowili oni aż 63% wszystkich respondentów. Wyraźnie rzadziej na udział w badaniach decydowali się studenci studiów II stopnia (24%). Natomiast najmniej aktywni pod tym względem okazali się być absolwenci studiów zarówno I-go jak i II-go stopnia (było to odpowiednio 4% oraz 9% czyli w sumie zaledwie 11 osób) (ryc. 14).

82=100%

Ryc. 14. Udział (%) respondentów w badaniu ankietowym z uwzględnieniem podziału na: absolwent I stopnia, absolwent II stopnia, student I stopnia, student II stopnia

Wśród pytań zawartych w ankiecie jedno dotyczyło średniej ocen ze studiów. Na podstawie uzyskanych wyników stwierdzono, że na udział w badaniu zdecydowały się głównie osoby ze średnią „4” (72% ankietowanych deklarowało, że osiągnęło taką średnią), ze średnią „3” (15% ankietowanych deklarowało, że osiągnęło taką średnią) oraz ze średnią „5” (10% ankietowanych deklarowało, że osiągnęło taką średnią) (ryc. 15).

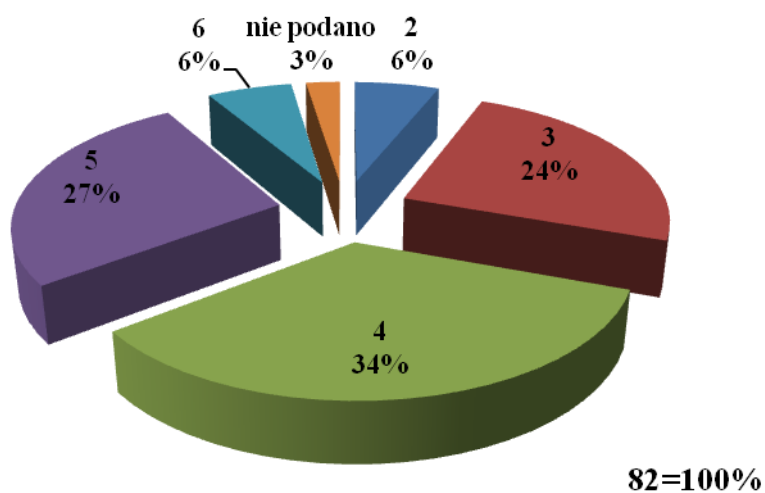

82=100%

Ryc. 15. Deklarowana przez respondentów średnia ocena ze studiów (w skali 2 do 6)

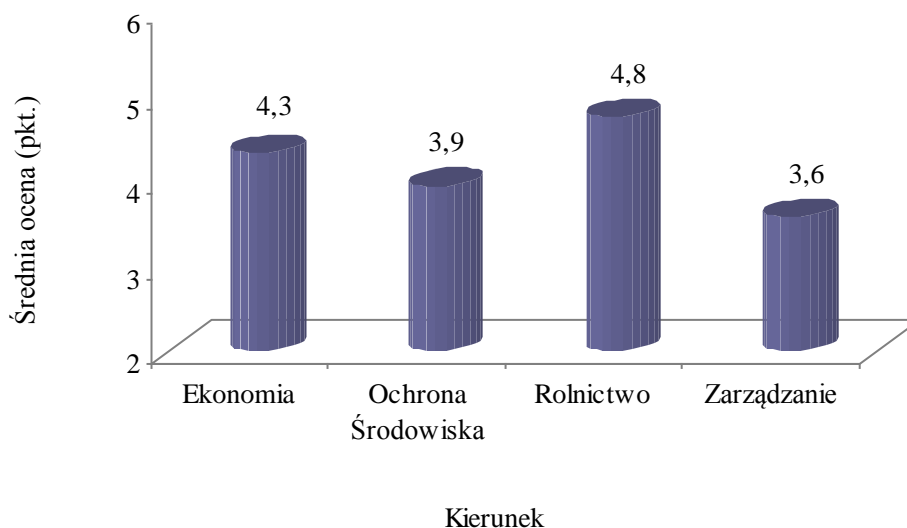
Respondenci mając do dyspozycji skalę od 2 do 6 punktów mogli ocenić dostępność informacji o planie i programie studiów. Jak wynika z danych zamieszczonych na ryc. 16, co trzecia osoba oceniła dostępność tych informacji na 5 lub 6 pkt. Prawie 35% respondentów przyznało 4 pkt. Dwie osoby stwierdziły, że takich informacji nie podano. W tym miejscu

należy dodać, że plany studiów już od kilku lat są zamieszczone na stronie internetowej Wydziału Rolniczo-Ekonomicznego w zakładce Studenci / Programy studiów i efekty kształcenia.

Ryc. 16. Informacja o planie i programie studiów

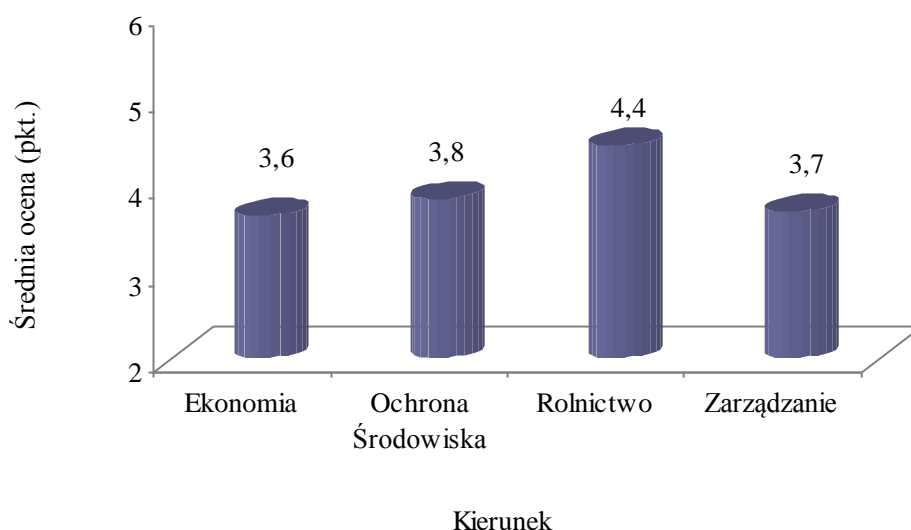
Średnia ocena uzyskana dla Wydziału w zakresie „Informacja o planie i programie studiów” wyniosła 4,2 pkt. i była zróżnicowana w zależności od kierunku studiów (ryc. 17).

Ryc. 17. Średnie oceny odpowiedzi udzielonych na pytanie „Informacja o planie i programie studiów” w zależności od kierunku studiów

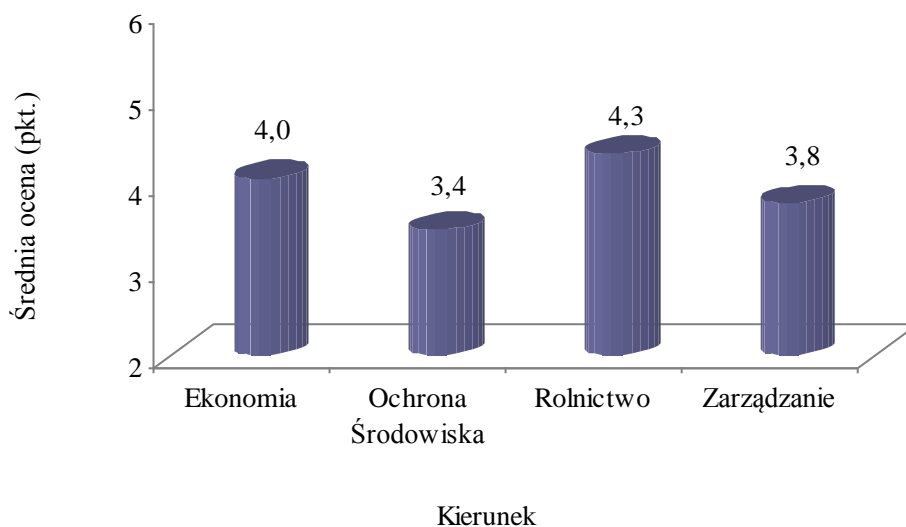
W przypadku Ekonomii było to 4,3 pkt., z kolei średnie oceny dla Zarządzania i Ochrony Środowiska były zdecydowanie niższe od średniej wydziałowej. Najlepiej informacje o planie i programie studiów ocenili studenci kierunku Rolnictwo – 4,8 pkt. (ryc. 17).

Istotna z punktu widzenia poszerzania wiedzy specjalistycznej oraz rozwoju ogólnego studentów i absolwentów Wydziału wydaje się być oferta przedmiotów do wyboru. Respondenci poddali ją ocenie wg skali od 2 do 6 pkt. Najwyżej ocenili ją ankietowani z kierunku Rolnictwo (ok. 0,5 pkt. powyżej średniej dla Wydziału wynoszącej 3,9), najniżej zaś studenci i absolwenci Ekonomii i Zarządzania (odpowiednio 3,6 pkt. oraz 3,7 pkt.) (ryc. 18).

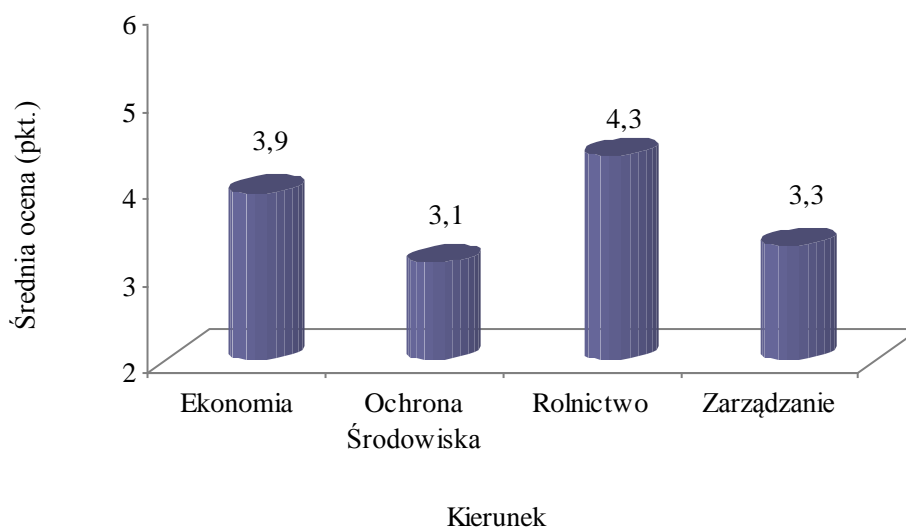
Ryc. 18. Średnie oceny odpowiedzi udzielonych na pytanie „Oferta przedmiotów do wyboru przez studentów” w zależności od kierunku studiów

Kolejne pytanie w kwestionariuszu, na które odpowiadali ankietowani dotyczyło kolejności przedmiotów w planie studiów. Nieco wyżej niż średnia dla Wydziału ocenili ją respondenci z kierunków Ekonomia i Rolnictwo, najniżej natomiast studenci i absolwenci Ochrony Środowiska – jedynie na 3,4 pkt., (przy średniej dla Wydziału 3,9 pkt.). Ocena wystawiona przez respondentów z kierunku Zarządzanie również była niższa od średniej i wynosiła 3,8 pkt. (ryc. 19).

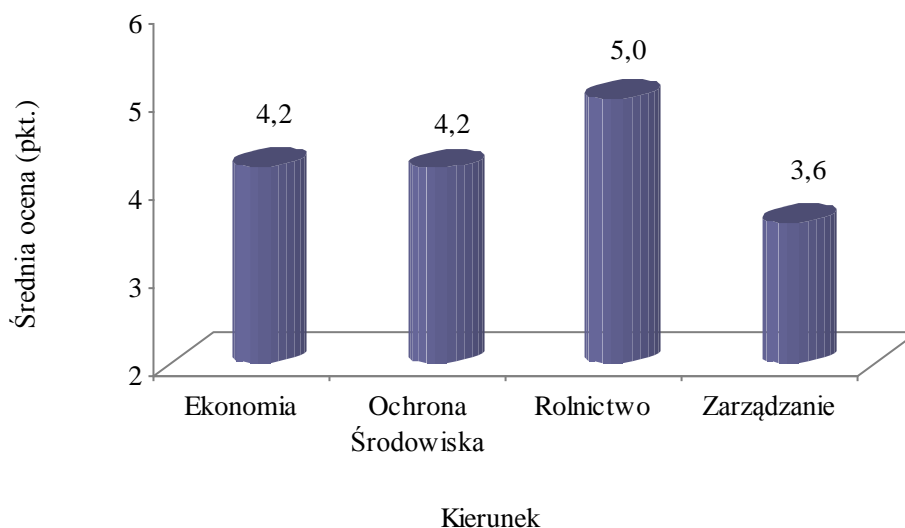
Ryc. 19. Średnie oceny odpowiedzi udzielonych na pytanie „Kolejność przedmiotów w planie studiów” w zależności od kierunku studiów

Jedną z najniżej ocenionych przez ankietowanych w trakcie badań kwestią była równomierność obciążenia godzinami poszczególnych semestrów – średnia dla Wydziału wyniosła 3,7 pkt. (ryc. 20). Najmniej zadowoleni pod tym względem okazali się studenci i absolwenci Zarządzania i Ochrony Środowiska (odpowiednio 3,3 i 3,1 pkt.), najbardziej zaś studenci Rolnictwa (4,3 pkt.).

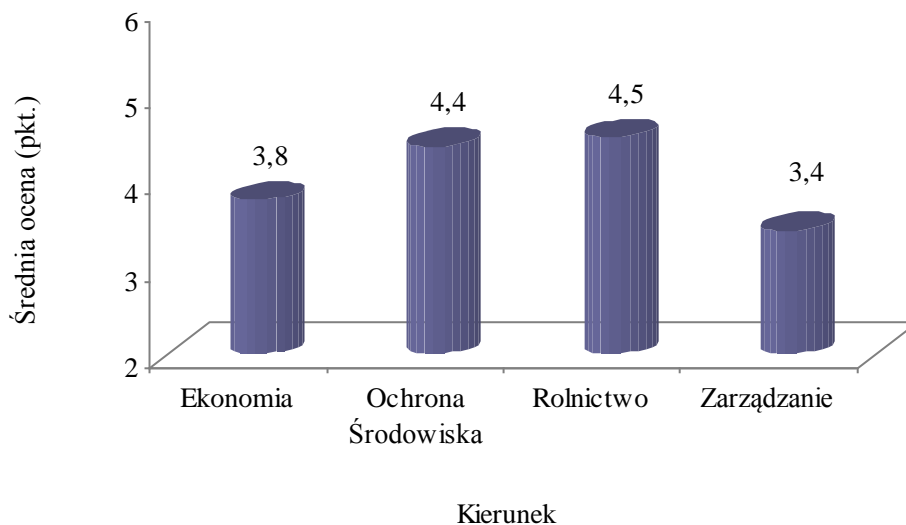
Ryc. 20. Średnie oceny odpowiedzi udzielonych na pytanie „Równomierność obciążenia godzinami poszczególnych semestrów” w zależności od kierunku studiów

Praca dziekanatu i sekretariatu studiów doktoranckich została oceniona najwyżej przez studentów i absolwentów Rolnictwa (5,0 pkt.), najniżej natomiast przez studentów z kierunku Zarządzania (3,6 pkt.), przy średniej dla Wydziału równej 4,3 pkt. (ryc. 21).

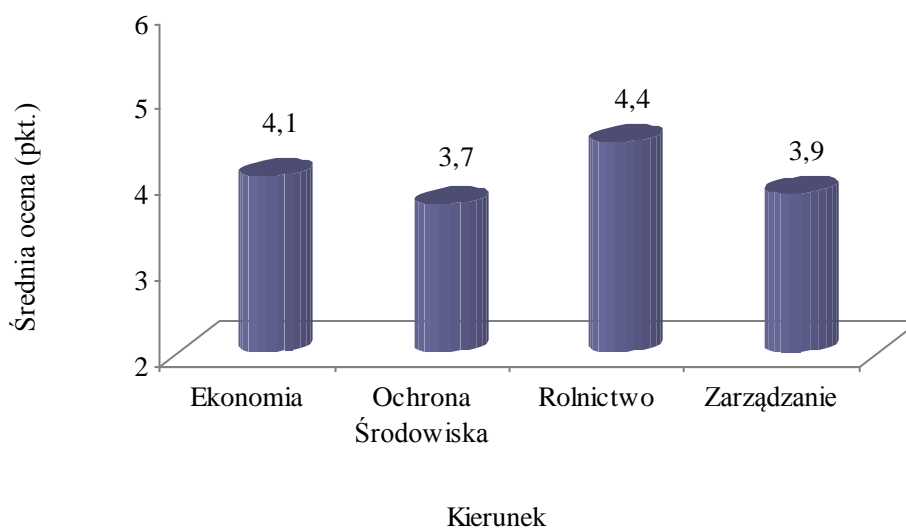
Ryc. 21. Średnie oceny odpowiedzi udzielonych na pytanie „Praca dziekanatu /sekretariatu Studium Doktoranckiego” w zależności od kierunku studiów

Niewątpliwie istotna dla studentów powinna być możliwość rozwoju aktywności naukowej i społecznej w czasie studiów np. poprzez pracę w kołach naukowych. Odpowiadając na pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety respondenci mogli ocenić, jakie możliwości w tym zakresie oferuje im Wydział. Najwięcej punktów przyznali ankietowani z kierunków Ochrona Środowiska i Rolnictwo (odpowiednio 4,4 i 4,5 pkt.), najmniej natomiast respondenci z Zarządzania (3,4 pkt.) (ryc. 22).

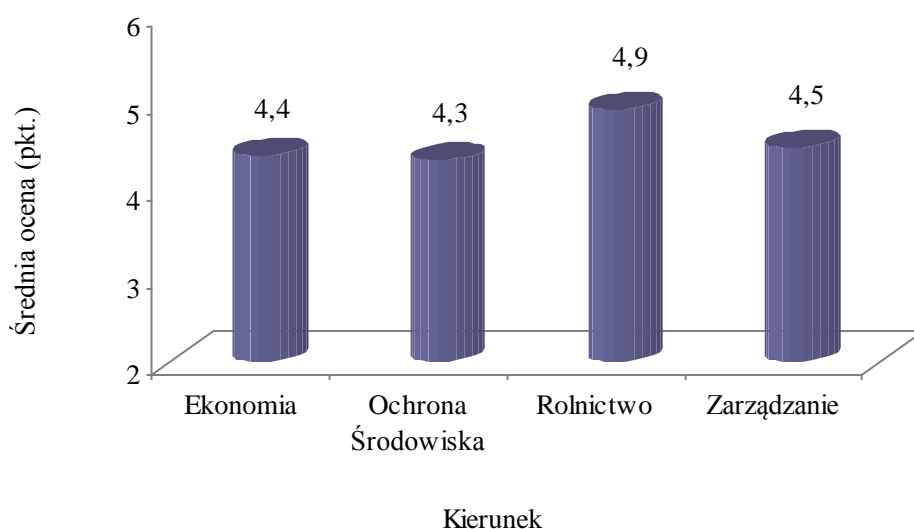
Ryc. 22. Średnie oceny odpowiedzi udzielonych na pytanie „Możliwości rozwoju i pracy w kołach naukowych” w zależności od kierunku studiów

Kolejny moduł poddany ocenie studentów i absolwentów Wydziału obejmował zajęcia dydaktyczne. W pierwszej kolejności zostali oni poproszeni o określenie, w jakim stopniu, ich zdaniem, studia zrealizowały założone dla kierunku efekty kształcenia. Najmniej usatysfakcjonowani pod tym względem okazali się ankietowani z kierunku Ochrona Środowiska (3,7 pkt.), zaś w najwyższym stopniu respondenci z Rolnictwa (4,4 pkt.). Średnia dla Wydziału wynosiła 4,0 pkt. (ryc. 23).

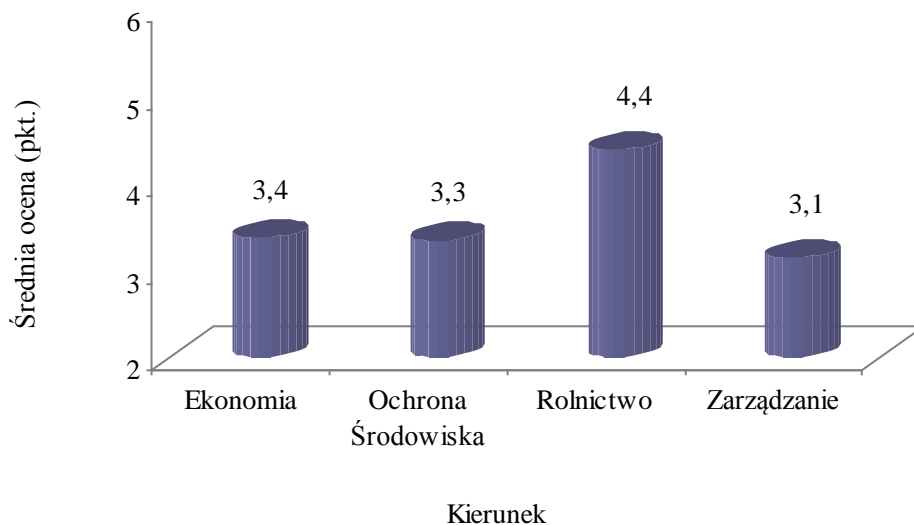
Ryc. 23. Średnie oceny odpowiedzi udzielonych na pytanie „W jakim stopniu studia zrealizowały założone dla kierunku efekty kształcenia” w zależności od kierunku studiów

Pytanie z grupy dotyczącej zajęć dydaktycznych, a w szczególności odnoszące się do wielkości grup, dało dość wyrównane wyniki, co może być o tyle interesujące, że studenci poszczególnych kierunków uczestniczą w zajęciach zarówno laboratoryjnych (15-osobowych), jak i ćwiczeniach audytoryjnych (30-osobowych). Najlepiej wielkość grup studenckich ocenili respondenci z kierunku Rolnictwo (4,9 pkt.), natomiast średnia dla Wydziału wynosiła 4,5 pkt. (ryc. 24).

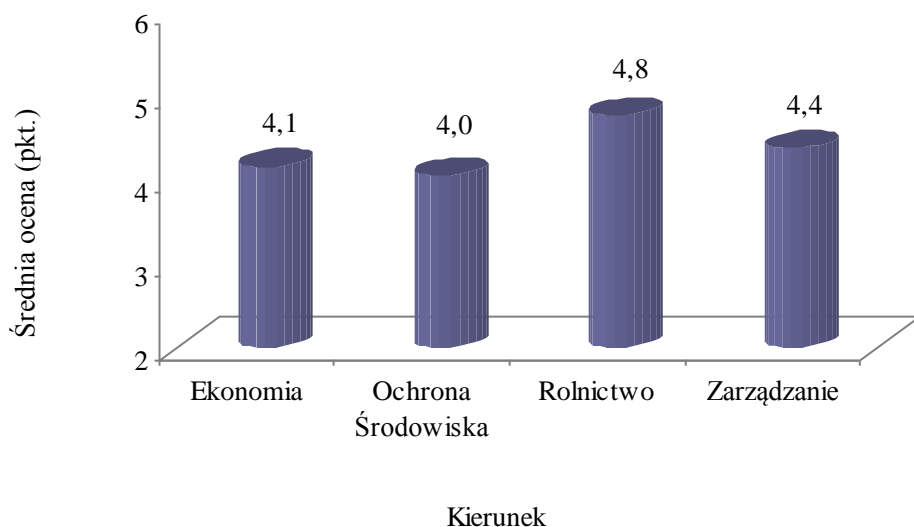
Ryc. 24. Średnie oceny odpowiedzi udzielonych na pytanie „Wielkość grup studenckich” w zależności od kierunku studiów

Kolejne pytanie dotyczące zajęć dydaktycznych poświęcone było doborowi zajęć praktycznych do kierunku studiów – w tym przypadku wyniki kształtowały się na znacznie niższym poziomie i były bardziej zróżnicowane niż przy poprzednim pytaniu (ryc. 25). Kierunek Zarządzanie został oceniony według tego kryterium zdecydowanie najgorzej (3,1 pkt.) i jest poniżej średniej, która dla całego Wydziału wynosiła 3,6 pkt. Oceny dokonane przez absolwentów kierunku Ochrona Środowiska oraz Ekonomia również kształtują się poniżej średniej dla WR-E. Najlepiej dobór zajęć praktycznych na kierunku ocenili studenci i absolwenci Rolnictwa – 4,4 pkt.

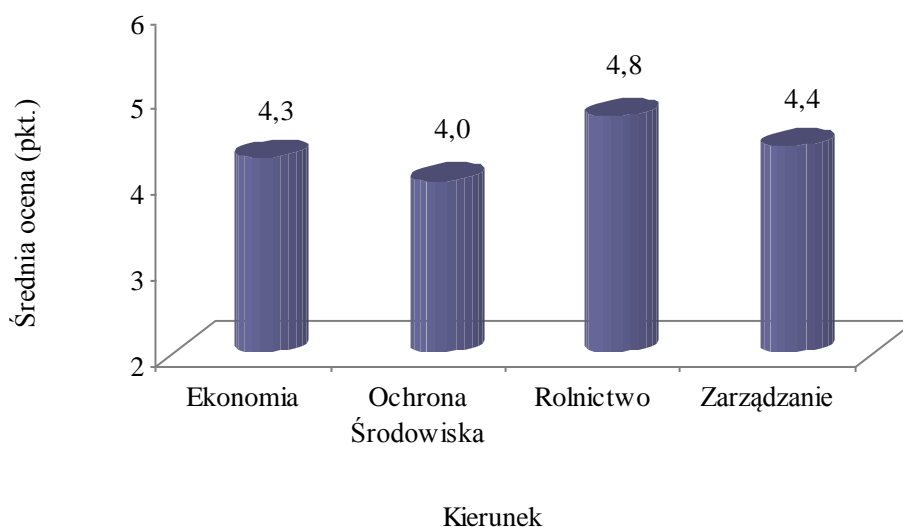
Ryc. 25. Średnie oceny odpowiedzi udzielonych na pytanie „Dobór zajęć praktycznych do kierunku studiów” w zależności od kierunku studiów

Ze względu na swój kompleksowy charakter badanie zawierało pytania dotyczące różnych aspektów funkcjonowania Uniwersytetu Rolniczego, w tym działalności Biblioteki Głównej. Studenci i absolwenci Ekonomii i Ochrony Środowiska ocenili dostępność literatury niezbędnej do zajęć poniżej średniej dla Wydziału (wynoszącej 4,3 pkt.). W najbardziej komfortowej sytuacji znajdują się osoby z kierunku Rolnictwo – wystawiły one ocenę 4,8, co interpretować można jako brak problemów ze znalezieniem literatury niezbędnej do zajęć (ryc. 26).

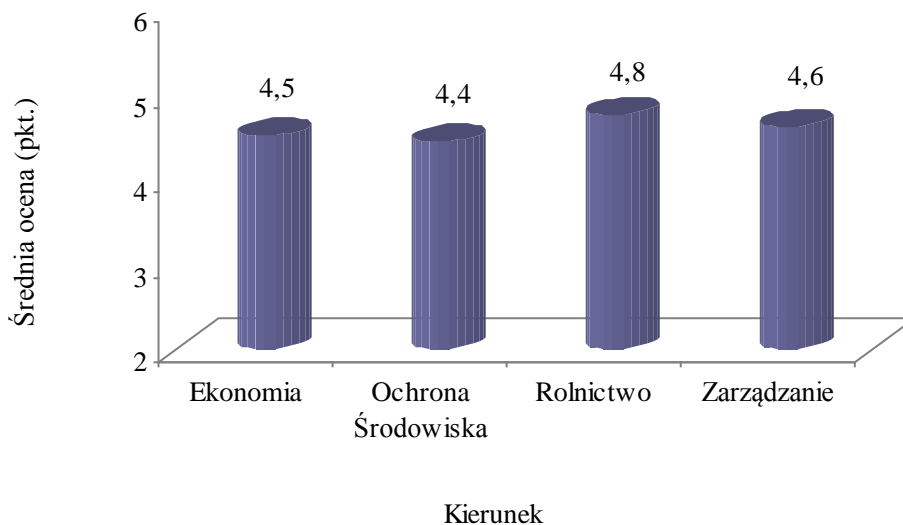
Ryc. 26. Średnie oceny odpowiedzi udzielonych na pytanie „Dostępność literatury potrzebnej do zajęć” w zależności od kierunku studiów

Biorąc pod uwagę kolejne kryterium dotyczące Biblioteki Głównej (dostępność komputerowych baz danych) należy podkreślić, że została ona oceniona wysoko, a średnia dla Wydziału ukształtowała się na poziomie 4,4 pkt. Najwyżej dostępność komputerowych baz danych ocenili studenci i absolwenci kierunku Rolnictwo, a najniżej kierunku Ochrona Środowiska (ryc. 27).

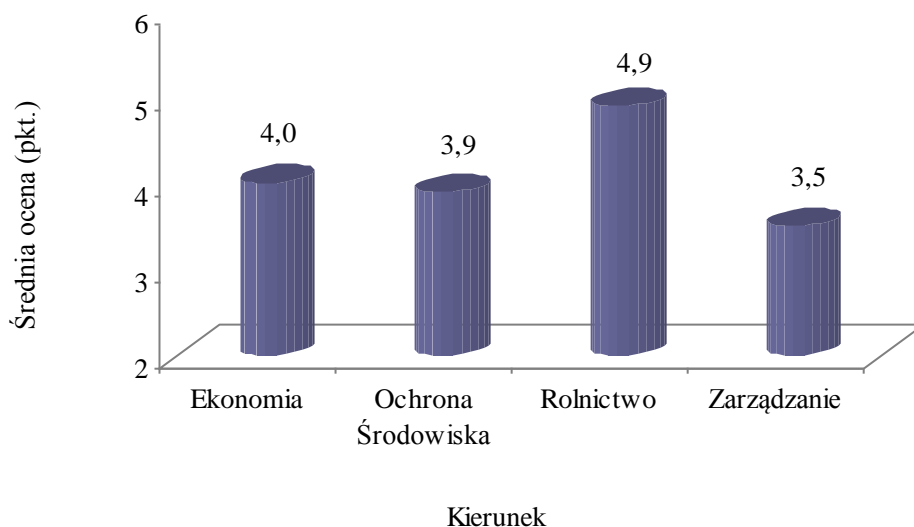
Ryc. 27. Średnie oceny odpowiedzi udzielonych na pytanie „Dostępność komputerowych baz danych” w zależności od kierunku studiów

Ostatnie pytanie związane z Biblioteką Główną dotyczyło warunków pracy dla korzystających z niej studentów. Niezależnie od kierunku studiów respondenci deklarowali wysokie noty z przedziału 4,4 – 4,8 pkt. (ryc. 28).

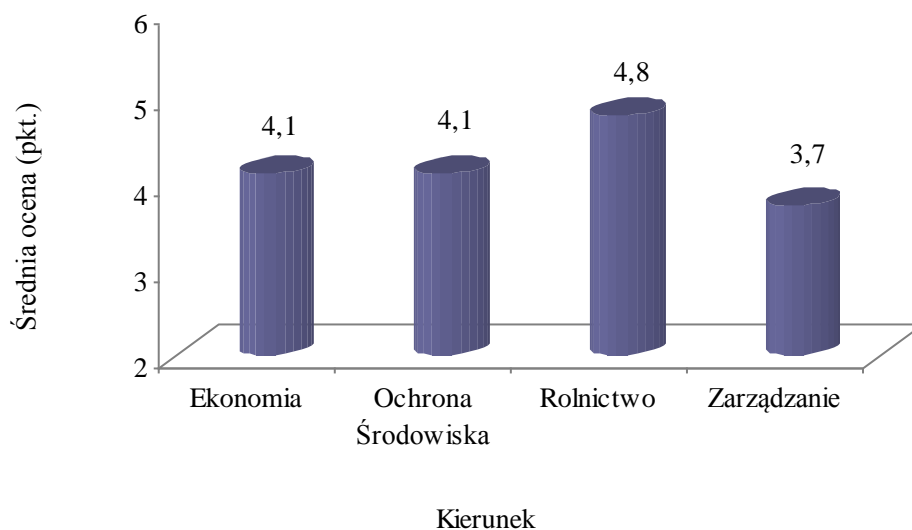
Ryc. 28. Średnie oceny odpowiedzi udzielonych na pytanie „Warunki pracy w czytelniku” w zależności od kierunku studiów

Kolejna grupa pytań dotyczyła holistycznej oceny studiów w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji. Pierwsze z nich dotyczyło zdobywania wiedzy specjalistycznej, co de facto jest oceną sposobu przekazywania wiedzy, czyli prowadzących i realizowanego przez nich programu. Analizując uzyskane wyniki można stwierdzić, że odbiegają one dość znacznie od wartości średniej dla Wydziału wynoszącej 4,1 pkt. Najlepiej kryterium to zostało ocenione przez studentów i absolwentów kierunku Rolnictwo (4,9 pkt.), najsłabiej wypadły kierunki Ochrona Środowiska i Zarządzanie (ryc. 29).

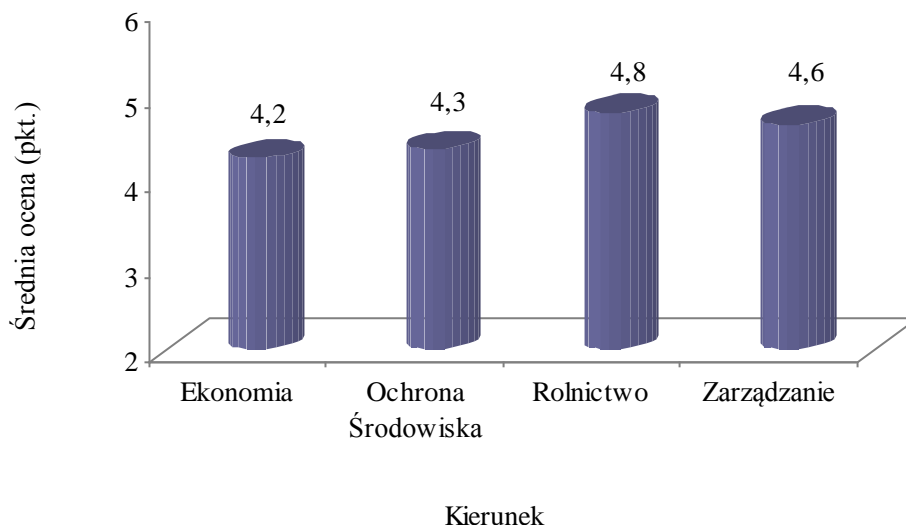
Ryc. 29. Średnie oceny odpowiedzi udzielonych na pytanie „W jakim stopniu studia w UR rozwinęły w Tobie: wiedzę specjalistyczną” w zależności od kierunku studiów

Kolejne pytanie dotyczyło wyrobienia w studentach nawyku do samokształcenia. Jak wynika z danych zamieszczonych na wykresie 30, średnia ocena dla Wydziału wynosi 4,2 pkt. Kierunek Rolnictwo został w tym przypadku oceniony najlepiej (4,8 pkt.), natomiast Kierunek Zarządzanie prezentuje się w tej kwestii najgorzej (3,7 pkt.). Wskazania dla kierunków Ochrona Środowiska i Ekonomia były równe i wynosiły 4,1 pkt. (ryc. 30).

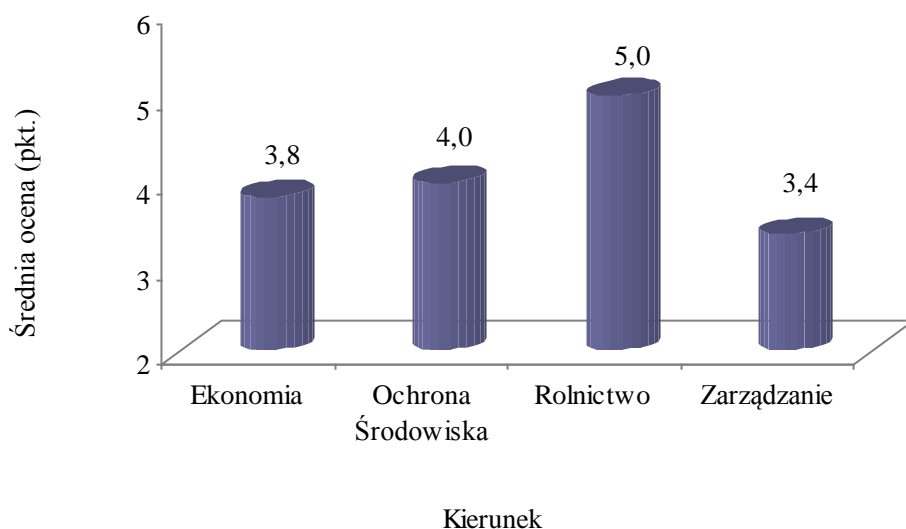
Ryc. 30. Średnie oceny odpowiedzi udzielonych na pytanie „W jakim stopniu studia w UR rozwinęły w Tobie nawyk do samokształcenia” w zależności od kierunku studiów

Biorąc pod uwagę kolejne kryterium oceny, jakim jest rozwinięcie umiejętności pracy w zespole należy podkreślić, że studenci oraz absolwenci ze wszystkich kierunków wysoko ocenili ten element, a średnia ocen dla Wydziału wynosiła 4,5 pkt. Najlepiej pozyskane umiejętności pracy w zespole oceniają studenci i absolwenci z Rolnictwa (4,8 pkt.) oraz Zarządzania (4,6 pkt.) (ryc. 31).

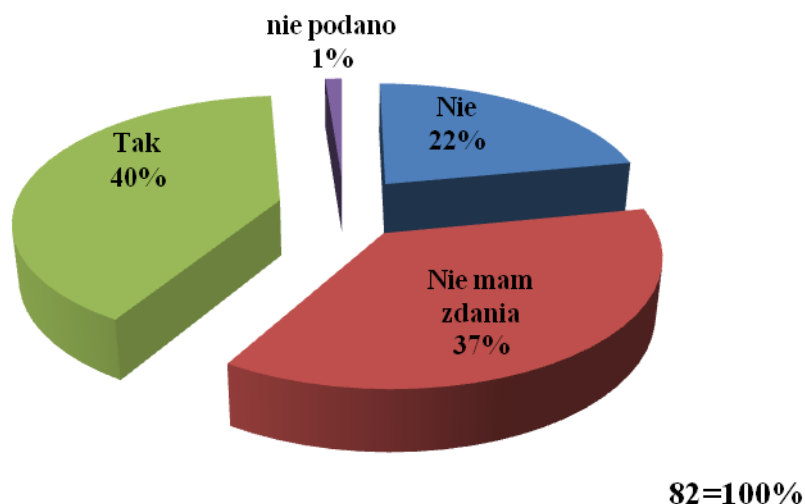
Rys. 31. Średnie oceny odpowiedzi udzielonych na pytanie „W jakim stopniu studia w UR rozwinęły w Tobie umiejętność pracy w zespole” w zależności od kierunku studiów

Ocena zdobytych umiejętności praktycznych jest mocno zróżnicowana w zależności od kierunku studiów respondenta. Wskazania studentów i absolwentów kierunków Ekonomia, Ochrona Środowiska i Zarządzanie są poniżej średniej dla Wydziału (wynoszącej 4,1 pkt.) (ryc. 32). Najwyższe noty wystawili studenci i absolwenci kierunku Rolnictwo - 5,0 pkt. w 6-stopniowej skali oceny można to uznać za wynik satysfakcjonujący, zwłaszcza że coraz częściej podkreśla się wagę aplikacyjnych aspektów studiowania oraz wymóg elastyczności absolwentów na rynku pracy.

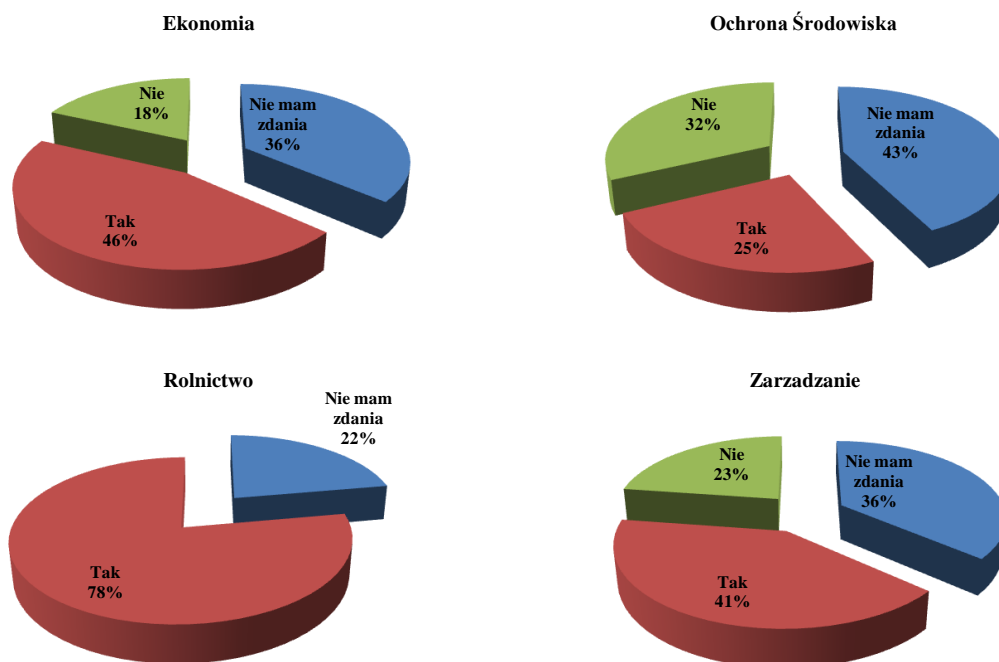
Ryc. 32. Średnie oceny odpowiedzi udzielonych na pytanie „W jakim stopniu studia w UR rozwinęły w Tobie umiejętności praktyczne” w zależności od kierunku studiów

Ostatnie pytanie, jakie zostało zadane ankietowanym dotyczyło powiązania decyzji o studiowaniu w UR z sytuacją na rynku pracy. Wśród respondentów 4 na 10 ponownie podjęłoby studia w UR, 37% nie ma na ten temat zdania, a 22% nie zdecydowałoby się ponownie na studiowanie w UR (ryc. 33). Analizując odpowiedzi należy zwrócić uwagę na dość duży odsetek ankietowanych, których można określić jako niezdecydowanych – na ich ocenę niekoniecznie musi wpływać tylko poziom studiów w UR; istotne mogą okazać się sygnały rynkowe i dość duża turbulencja rynku pracy, która nie pozwala do końca przewidzieć pożądanego kierunku ukończonych studiów i pożądaną umiejętność.

Ryc. 33. Odpowiedzi respondentów na pytanie „Uwzględniając aktualną sytuację na rynku pracy czy podjąłbyś jeszcze raz studia w UR (Udział % poszczególnych odpowiedzi (grupa 82 ankietowanych))

Dodatkowo, w ramach tego kryterium, warto przyrzeć się podziałowi respondentów na poszczególne kierunki (ryc. 34). Okazuje się, że kierunek Rolnictwo cieszy się dużym zaufaniem respondentów i 78% z nich podjęłoby ponownie na nim naukę. Ekonomia ponownie zostałaby wybrana przez 46% respondentów z tego kierunku, a Zarządzanie przez 41% studiujących na nim obecnie lub w przeszłości. Najgorzej sytuacja wygląda w grupie osób studiujących na Ochronie Środowiska – tylko co czwarty ankietowany wybrałby ponownie ten kierunek studiów.

Ryc. 34. Odpowiedzi respondentów na pytanie: „Uwzględniając aktualną sytuację na rynku pracy czy podjąłbyś jeszcze raz studia w UR” wg kierunków studiów.

Komentarze respondentów

- „Studiuje zarządzanie, i nauka o szczegółach uprawy roślin czy zwierząt jest kompletną pomyłką. to powinno się zmienić, na podstawowe i główne informacje a nie miliony szczegółów rozsadzania zbóż czy hodowli zwierząt. Zero połączenia”

- „Studiuje ochronę środowiska (nawet tutaj jest tak napisane (w 1 pozycji ankiety) a nie ochronę środowiska rolniczego - to dość duże nie dociągnięcie. Chciałbym „ZNACZNIE” więcej przedmiotów związanych z tym kierunkiem. Nie - dla przedmiotów rolniczych - bo to nie rolnictwo. Więcej o odnawialnej energii, metodach monitoringu w ochronie środowiska i projektów w tym temacie (a nie dowiadywanie się o sprzęcie rolniczym)”.

- „Uważam, że na moim kierunku za dużo jest ćwiczeń terenowych z których nic nie wynika - z przedmiotów które nie dotyczą ochrony środowiska tylko rolnictwa”.

- „Za dużo na moim kierunku jest przedmiotów związanych bardziej z rolnictwem i hodowlą zwierząt niż przedmiotów stricte związanych z zarządzaniem. Dopiero na 3 roku pojawiają się głównie przedmioty o zarządzaniu ale według mnie trochę za późno. Co prawda na 1 semestrze również są, ale to taki jakby wstęp. Nie rozumiem po co mamy aż przez 2 semestry Technologię produkcji roślinnej, skoro w większości nie jest ona związane z tokiem. Rozumiem, jakby było to przez 1 semestr lub pół ale nie aż tyle... Inne przedmioty jak np. Geografia ekonomiczna ograniczona jest do 15 h a to ona powinna być minimum 30h... Myślę, że jest wiele osób, które podzielają moje zdanie, ale niestety nie wszyscy mają odwagę o tym pisać z obawy, że ktoś się dowie kto takie coś napisał i że może potem ponieść konsekwencje”.

- „Największym z dostrzeżonych problemów dotyczy braku konkretnego zawodu i uprawnień po skończonych studiach. Konieczna jest zmiana specjalizacji studiów II stopnia na odpowiadające potrzebą rynku pracy. Niestety ale kończąc studia II stopnia tak na prawdę nie mamy żadnego konkretnego wykształcenia, jesteśmy "ochroniarzami środowiska" !?!? Potrzeba więcej zajęć praktycznych dających konkretne umiejętności przydatne w przyszłej pracy. Zdecydowanie powinny zostać zmienione przedmioty realizowane przez niektóre katedry, żeby wykluczyć treści powtarzające się co roku. Zmieniają się nazwy przedmiotów a treści na nich prezentowane już nie koniecznie”

- „Mocne strony OŚ na UR: duża ilość przedmiotów do wyboru, spora ilość zajęć dydaktycznych, częste wyjazdy terenowe, szerokie kształcenie w tematyce rolnictwa, przyjazna kadra dydaktyczna, dobra praca dziekanatu. Słabe strony OŚ na UR: za dużo zajęć, wnoszących kompletnie nieistotną

wiedzę, niektóre fakultety i przedmioty różnią się między sobą tylko nazwą, a w rzeczywistości wymagana wiedza jest bardzo podobna, za dużo zajęć na ostatnim semestrze studiów, właśnie wtedy gdy student powinien zająć się wejściem na rynek pracy lub rozwijaniem własnej działalności gospodarczej.

Co należy zmienić: więcej wiedzy, która jest potrzebna AKTUALNIE na rynku pracy, mniej uczyć o oborniku, gnojówce, gnojowicy, zmianowaniu, nawozach, parchu jabłoni, zgniliznie liścia, itp. itd...

Podsumowując: oceniając przez pryzmat OŚ uczelnia ma duży potencjał, ale aby go rozwijać należy iść z duchem czasu i aktualnymi trendami w nauce”.

- „Na studiach powinno się zwiększać liczbę godzin przeznaczonych na praktykę studencką, żeby móc lepiej przygotować absolwenta do pracy w zawodzie”.

- „W pytaniu czy podjąłbym jeszcze raz studia na UR brakuje odpowiedzi „Tak, ale na innym kierunku”.

IV. Podsumowanie

Analiza ankiet studentów oceniających przedmioty oraz nauczycieli prowadzących zajęcia, które znajdują się w systemie USOS, spełnia swoje zadanie. Uzyskany materiał stanowi cenną podstawę dającą możliwość faktycznej oceny jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych w odniesieniu do postawionych pytań dotyczących:

- 1 - atrakcyjności zajęć,
- 2 - sprecyzowania wymagań wobec studentów,
- 3 - umiejętności przekazywania wiedzy,
- 4 - terminowości i punktualności zajęć oraz wykorzystania czasu zajęć,
- 5 - komunikatywności pomiędzy prowadzącym a studentami,
- 6 – stopnia realizacji założonych efektów kształcenia,
- 7 – liczebności grup studenckich,
- 8 – liczby godzin pracy własnej studenta.

W celu pełnego zobrazowania zjawiska przeprowadzono również badania ankietowe dotyczące oceny całego toku studiów. Kwestionariusz ankiety składał się z 22 pytań (tab. 41). W badaniach wzięli udział studenci oraz absolwenci UR (w sumie 82 respondentów). Biorąc pod uwagę liczbę ankiet dotyczących całego toku studiów, można stwierdzić, że w bieżącym roku akademickim zaobserwowano gorszą frekwencję w wypełnianiu ankiet w porównaniu do wcześniejszego okresu analizy. Ankiety w roku akademicki 2014/2015 wypełniło o 37% respondentów mniej jeżeli chodzi o ocenę całego toku studiów.

Analiza danych zamieszczonych w ankietach wskazuje, że studenci potrafią bardzo wnikliwie i krytycznie ocenić prowadzących i wykładane przez nich treści. Studenci wskazują (tak jak w poprzednich latach) na ewentualne uchybienia w procesie dydaktycznym i niestosowność zachowań w stosunku do słuchaczy, na potrzebę korekty treści programowych i liczby godzin przedmiotów, a także na potrzebę wprowadzenia zmian w klasyfikacji przedmiotów jako kursów podstawowych i elektywów. Studenci zgłosili także pewne zastrzeżenia, co do oferty przedmiotów przedstawianych im do wyboru oraz obowiązującej kolejności przedmiotów w planie studiów. Wskazali także na fakt, iż w toku studiów występują dysproporcje w obciążeniu godzinami poszczególnych semestrów.

Słuchacze cenią sobie wykorzystywanie przez prowadzących różnorodnych, w tym nowoczesnych, środków dydaktycznych. Zwiększa to atrakcyjność zajęć, podobnie jak

włączanie w program kursów wyjazdów terenowych (uczestnictwo w nich pozwala na łączenie wiedzy teoretycznej z praktyką).

Kolejnym z aspektów przewijających się wśród wypowiedzi respondentów jest określenie zakresu materiału objętego kursem oraz formy egzekwowania i oceniania przyswojonego przez studentów materiału. Zgodnie z treścią niektórych komentarzy, nie zawsze te zasady są jasno sprecyzowane i ujednolicone dla poszczególnych grup zajęciowych.

Wśród studentów, którzy wypełnili ankiety, pojawiają się również głosy dotyczące umiejętności przekazywania wiedzy przez prowadzących. W tym kontekście bardzo istotny jest poziom i aktualność prezentowanych treści, jak również sposób ich przekazywania przez wykładowcę. Ankietowani wysoko oceniają zajęcia poprawne pod względem formalnym, ale też niosące odpowiedni ładunek wiedzy poparty przykładami z życia codziennego (jeżeli jest to możliwe), podkreślają również praktyczność niektórych treści.

Bardzo ważnym jest również sposób podejścia wykładowców do słuchaczy, przejawiający się poszanowaniem i zagospodarowaniem ich czasu podczas zajęć. Z zamieszczonych komentarzy wynika, że student biorący udział w zajęciach oczekuje rzetelnego potraktowania, czego przejawem jest między innymi obecność prowadzącego na zajęciach oraz punktualne ich rozpoczynanie.

Z punktu widzenia efektywności procesu dydaktycznego, ważnym elementem w ocenie prowadzącego zajęcia jest zdolność do dobrego komunikowania się z audytorium. W większości ocenianych przypadków komentarze były bardzo pozytywne, niemniej wskazano przypadki osób, które nie posiadają w stopniu wystarczającym umiejętności dobrego komunikowania się ze słuchaczami (ta uwaga dotyczy zwłaszcza młodych pracowników naukowych).

Ostatnim elementem zamieszczonym w ankiecie studenckiej jest liczba godzin pracy własnej studentów. Należy podkreślić duże zróżnicowanie odpowiedzi w tym zakresie – nie tylko ze względu na kierunek studiów, ale również jednostkę, która realizuje proces dydaktyczny (wynika to ze specyfiki poszczególnych kierunków studiów i realizowanych w ramach nich kursów).

Z punktu widzenia realizacji procesu dydaktycznego jego skuteczność oceniana jest na podstawie osiągnięcia lub nie założonych efektów kształcenia. W tym przypadku Wydział został oceniony wysoko, średnia dla Wydziału to 4,0 pkt. W procesie dydaktycznym należy skupić się na bardziej efektywnym przekazywaniu studentom wiedzy specjalistycznej, bowiem ta kwestia została przez nich nisko oceniona. Optymizmem napawa fakt, iż studenci

Wydziału cenią i rozumieją konieczność rozwijania w nich nawyku samokształcenia oraz nabywania umiejętności pracy w grupie.

Ocena liczebności grup studenckich, czyli tak naprawdę komfortu nauki jest zadowolająca i nie wskazuje na występowanie uchybień w tym zakresie. Dobór zajęć praktycznych otrzymał wysokie oceny tylko wśród studentów Rolnictwa, pozostałe kierunki wykazywały niezadowolenie w tym zakresie.

Studenci i absolwenci UR wysoko ocenili pracę Biblioteki – wskazali, że nie mają większych problemów z dostępem do literatury, komputerowych baz danych oraz że warunki pracy w czytelni są dla nich odpowiednie. Dobrze oceniona została również praca dziekanatu. Nieco słabiej wypadła ocena możliwości rozwoju aktywności naukowej i społecznej studenta poprzez pracę w Kołach Naukowych.

Kierunkiem studiów, najlepiej ocenionym zarówno przez studentów jak i absolwentów jest Rolnictwo. We wszystkich ocenianych aspektach noty wystawiane przez obecnych i byłych słuchaczy tego kierunku były najwyższe, często odbiegające „*in plus*” od ocen wystawianych przez studentów pozostałych kierunków. Prawie 80% osób z kierunku Rolnictwo, które wypełniły ankietę dotyczącą całego toku studiów, uwzględniając aktualną sytuację na rynku pracy podjęłoby jeszcze raz studia na tym kierunku, co jest informacją istotną z punktu widzenia przyszłości Wydziału. Niestety w przypadku pozostałych kierunków otrzymano wartości mniejsze (Ekonomia – 46%, Zarządzanie - 41%, Ochrona Środowiska – 25%). Zaprezentowane wyniki skłaniają do dyskusji nad koniecznymi zmianami w celu uatrakcyjnienia oferty dydaktycznej w ramach kierunków realizowanych na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym.

V. Stwierdzenia i wnioski

1. W badaniach ankietowych przeprowadzonych w roku akademickim 2014/15 na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym wzięła udział stosunkowo mała grupa respondentów (w zależności od jednostki Wydziału od 4,0 do 13,6% uprawnionych). Należy podejmować działania informacyjne zachęcające studentów do liczniejszego uczestniczenia w wypełnianiu ankiet, w tym działania zapewniające o wnikliwej analizie wyników ankiet i wprowadzaniu na ich podstawie zmian w procesie kształcenia.
2. Średnia ocen dla jednostek Wydziału mieściła się w przedziale od 4,6 do 5,5 pkt.
3. Znaczne zróżnicowanie ocen w niektórych jednostkach wskazuje na konieczność analizy procesu dydaktycznego przez kierowników tych jednostek oraz podjęcia działań zmierzających do poprawy sytuacji (w tym przeprowadzenia hospitacji wybranych zajęć).
4. Analiza komentarzy zamieszczonych przez studentów wskazuje na ich wnikliwą ocenę procesu dydaktycznego, sposobu prowadzenia zajęć, jakości przekazywanych treści, warunków uzyskiwania zaliczenia oraz komunikatywności i sposobu podejścia wykładowcy.
5. Podobnie jak w latach poprzednich respondenci stwierdzili, że istnieje potrzeba weryfikacji treści niektórych przedmiotów realizowanych na poszczególnych kierunkach pod względem powtarzania części materiału oraz aktualności i przydatności przekazywanych informacji.
6. Analiza ankiet całego toku studiów wskazuje, że podobnie jak w okresie poprzednim, w badaniach chętniej brali udział studenci niż absolwenci, a także osoby studiujące w trybie stacjonarnym.
7. Najlepiej ocenioną jednostką Uczelni jest Biblioteka Główna, zwłaszcza warunki pracy w czytelni oraz dostępność komputerowych baz danych.
8. Studenci i absolwenci UR wysoko ocenili także pracę dziekanatu (średnia dla Wydziału to 4,3 pkt., a dla kierunku Rolnictwo 5,0 pkt.).

9. Umiejętność pracy w zespole oraz rozwinięcie i utrwalenie nawyków samokształcenia i uaktualniania wiedzy to umiejętności, które zostały w najwyższym stopniu wykształcone u respondentów w trakcie studiowania w UR.

10. Najslabiej w opinii respondentów prezentuje się kryterium związane z oceną zdobywanej wiedzy specjalistycznej i nabyciem umiejętności praktycznych. W tym przypadku należałoby przeprowadzić wywiad wśród studentów poszczególnych kierunków w celu pozyskania szczegółowych informacji w tym zakresie.

11. W związku z faktem, iż najniżej ocenioną przez respondentów kwestią była równomierność obciążenia godzinami poszczególnych semestrów, należy przeprowadzić szczegółową analizę planów studiów pod tym kątem.

12. Analiza komentarzy absolwentów kierunków studiów realizowanych na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym wyraźnie wskazuje na zbyt duże obciążenie kierunków nie rolniczych kursami o tematyce typowej dla rolnictwa.

13. W porównaniu z danymi z poprzedniego roku analizy, zauważono niższy odsetek osób, które znając realia aktualnego rynku pracy, podjęłyby studia w UR. Różnica ta dla Wydziału wynosi 10 punktów procentowych. Natomiast analizując dane dla poszczególnych kierunków, największa zmiana „in minus” wystąpiła w przypadku kierunku Ochrony Środowiska (różnica o 18 punktów procentowych).

V. Stwierdzenia i wnioski

1. W badaniach ankietowych przeprowadzonych w roku akademickim 2014/15 na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym wzięła udział stosunkowo mała grupa respondentów (w zależności od jednostki Wydziału od 4,0 do 13,6% uprawnionych). Należy podejmować działania informacyjne zachęcające studentów do liczniejszego uczestniczenia w wypełnianiu ankiet, w

tym działania zapewniające o wnikliwej analizie wyników ankiet i wprowadzaniu na ich podstawie zmian w procesie kształcenia.

2. Średnia ocen dla jednostek Wydziału mieściła się w przedziale od 4,6 do 5,5 pkt.

3. Znaczne zróżnicowanie ocen w niektórych jednostkach wskazuje na konieczność analizy procesu dydaktycznego przez kierowników tych jednostek oraz podjęcia działań zmierzających do poprawy sytuacji (w tym przeprowadzenia hospitacji wybranych zajęć).

4. Analiza komentarzy zamieszczonych przez studentów wskazuje na ich wnikliwą ocenę procesu dydaktycznego, sposobu prowadzenia zajęć, jakości przekazywanych treści, warunków uzyskiwania zaliczenia oraz komunikatywności i sposobu podejścia wykładowcy.

5. Podobnie jak w latach poprzednich respondenci stwierdzili, że istnieje potrzeba weryfikacji treści niektórych przedmiotów realizowanych na poszczególnych kierunkach pod względem powtarzania części materiału oraz aktualności i przydatności przekazywanych informacji.

6. Analiza ankiet całego toku studiów wskazuje, że podobnie jak w okresie poprzednim, w badaniach chętniej brali udział studenci niż absolwenci, a także osoby studiujące w trybie stacjonarnym.

7. Najlepiej ocenioną jednostką Uczelni jest Biblioteka Główna, zwłaszcza warunki pracy w czytelni oraz dostępność komputerowych baz danych.

8. Studenci i absolwenci UR wysoko ocenili także pracę dziekanatu (średnia dla Wydziału to 4,3 pkt., a dla kierunku Rolnictwo 5,0 pkt.).

9. Umiejętność pracy w zespole oraz rozwinięcie i utrwalenie nawyków samokształcenia i uaktualniania wiedzy to umiejętności, które zostały w najwyższym stopniu wykształcone u respondentów w trakcie studiowania w UR.

10. Najslabiej w opinii respondentów prezentuje się kryterium związane z oceną zdobywanej wiedzy specjalistycznej i nabyciem umiejętności praktycznych. W tym przypadku należałoby

przeprowadzić wywiad wśród studentów poszczególnych kierunków w celu pozyskania szczegółowych informacji w tym zakresie.

11. W związku z faktem, iż najniżej ocenioną przez respondentów kwestią była równomierność obciążenia godzinami poszczególnych semestrów, należy przeprowadzić szczegółową analizę planów studiów pod tym kątem.

12. Analiza komentarzy absolwentów kierunków studiów realizowanych na Wydziale Rolniczo-Ekonomicznym wyraźnie wskazuje na zbyt duże obciążenie kierunków nie rolniczych kursami o tematyce typowej dla rolnictwa.

13. W porównaniu z danymi z poprzedniego roku analizy, zauważono niższy odsetek osób, które znając realia aktualnego rynku pracy, podjęłyby studia w UR. Różnica ta dla Wydziału wynosi 10 punktów procentowych. Natomiast analizując dane dla poszczególnych kierunków, największa zmiana „*in minus*” wystąpiła w przypadku kierunku Ochrony Środowiska (różnica o 18 punktów procentowych